

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3-ciej po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Numer pojedynczy kosztuje w mieście i na prowincyi **50 hal. (50 f.)**

Biura Redakcyi i Administracyi ul. Podwale 3. — Ekspedycya miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. Pojedyncze numery do nabycia w Ekspedycyi, ul. Czarnieckiego 12, w Reklamie Prasowej, Chorażczyzna 7, w trafikach i biurach dzienników. — Listy należy frankować.

Reklamae otwarte wolne od opłaty. Konto P. K. O. Nr. 141.690.

Telefon Redakcyi Nr. 510. — Telefon Administracyi 73.

Prenumerata miejscowa:		Prenumerata z przesyłką:	
rocznie	108— K (108 Mk.)	rocznie	120— K (120 Mk.)
półrocznie	54— " (54 ")	półrocznie	60— " (60 ")
kwartrocznie	27— " (27 ")	kwartrocznie	30— " (30 ")
miesięcznie	9— " (9 ")	miesięcznie	10— " (10 ")

Za dostawę 2 K. (2 Mk.) miesięcznie.

„Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny otrzymują tylko cało- i półroczni abonenci „Gazety Lwowskiej“ za połowę rocznej prenumeraty tj. 60 K. (60 Mk.)

„Przewodnik“ osobno prenumerowany kosztuje 120 K. (120 Mk.)

Listy i przesyłki rękopisów należy przysyłać do Redakcyi „Przewodnika“ pod adresem: Lwów, ul. Wałowa Nr. 31. I. piętro (nad mezaninem).

Ceny ogłoszeń (anonsów): Wiersz nonpar. 7 łamowy lub jego miejsce 80 h. (80 fen.), tabelaryczny i liczbowy 1 K. (1 Mk.) — Drobne ogłoszenia po 30 hal. (30 fen.) od wyrazu, tłustym drukiem podwójnie.

Nadesłane i nekrologia po 2 K. 50 h. (2 Mk. 50 fen.), po kronice i komunikaty 4 K. (4 Mk.), za wiersz 4 łamowy lub jego miejsce miary nonpar.

Ogłoszenia w Dzienniku urzędowym po 1 K. (1 Mk.), tabelaryczne i liczbowe po 1 K. 20 h. (1 Mk. 20 fen.) za wiersz nonpar. 4 łamowy lub jego miejsce.

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracya „Gazety Lwowskiej“, Lwów, Podwale 1. 3., w godzinach od 8—2 i od 4—6 i Reklama Prasowa, Chorażczyzna 7.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Prezydent dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie mianował dekretem z dnia 19 listopada b. r. L. 95.152/II a. asystenta pocztowego Stanisława Łosiowskiego w Krakowie 2 oficyałem pocztowym.

Z frontów.

Komunikaty

Warszawskiego sztabu generalnego

Z dnia 31 grudnia 1919.

Front litewsko-białoruski: W okolicy Kraślawia wykonały oddziały nasze kilka wypadów na północny brzeg Dźwiny biorąc kilkunastu jeńców i dwa karabiny maszynowe. Na odcinku Homel-Lepel ożywiona działalność patroli wywiadowczych. W pomysłach dla nas wypadnie na wieś Kruszyn na odcinku poleskim zginął śmiercią bohaterską podpor. Macznikowski.

Front wołyński: Spokój.

z dnia 1 stycznia 1920

Front litewsko-białoruski: Na odcinku poleskim oddziały nasze udatym wypadem rozbiły bolszewików pod Skrygółowem, biorąc jeńców i karabin maszynowy. Na reszcie frontu ożywiona działalność wywiadowcza.

Front wołyński i podolski: W ostatnich dniach zostały przez naszą wojska obsadzone na wschodzie od dotychczasowej linii frontu Stary Konstantynów, Płoskirów i szereg mniejszych miejscowości,

opuszczonych przez wojska armii ochotniczej Denikina.

Zastępca szefa sztabu gener.:
pułk. *Haller*.

Rozkaz noworoczny Naczelnego Wodza do armii.

Onegdaj ogłoszono następujący rozkaz dzienny do armii:

Żołnierze!

Ubiegły rok pamiętny będzie w naszych dziejach jako pierwszy rok życia naszego na swobodzie. Byliśmy dotąd sługami obcych i żyliśmy w poniewierce tak, że Polak znaczył to samo na świecie, co niewolnik, a najsłuszniejsze nasze skargi odrzucano ze zniechęceniem, jak się otrząsa od natrętnej i dokuczliwej muchy.

W tem połączeniu trwaliśmy 120 lat. Nic więc dziwnego, że gdy nam zaświeciło słońce wolności, to wszyscy niewyłączając i bardzo wielu z samych Polaków, patrzyli na nas dawnymi oczyma: Widzieli w nas naród słaby, wiecznie skarżący się na swoją niedolę i nie bardzo zdolny do rządzenia sobą: ot tak ani żyć, ani umierać.

Teraz minął rok naszej wolności, rok pracy ciężkiej i trudnej, rok, podczas którego każdy z nas w swoim zakresie miał złożyć dowód do czego zdolny jest Polak, czy będzie świat zmuszał do szacunku, czy lekceważenia.

Żołnierze! Bad jestem stwierdzić, że wasza krwawa praca, że wasz codzienny trud i znoj przyczyniły się znakomicie do utra-

lenia naszej swobody i podniesienia wartości Polski w świecie.

W pierwszej chwili zostaliśmy napadnięci i zagrożeni zewsząd przez złych sąsiadów, przyzwyczajonych do naszej słabości. Wasz to bagnet, wasza szabla, wasze pierai i wasza krew, odparły wszędzie zwycięsko nieprzyjaciela, utrwaliły granice i pozwoliły wszystkim obywatelom Polski spokojaie pracować wewnątrz kraju.

Cześć Wam Koledzy i chwala.

Póki imię Polski nie zniknie na świecie, póki jedno serce bić na nim będzie, póty nie zaginie serdeczna wdzięczna pamięć o pierwszych żołnierzach swobodnej, niezależnej Polski.

Przyjdą po nas nowi żołnierze polscy, którzy — co daj Boże — pracować będą w spokoju i pewności życia Ojczyzny. Nie będą już może żołnierze epoki burzy dziejowej. Życzę Wam przy Nowym Roku, by wtedy ci przyszli koledzy przy swej pracy mogli z Was brać przykład i w spokojnej wsi czy m. e. s. z dumą na nas wskazywać, mówiąc: Patrzajcie, to jest jeden z tych, co słabej i wołającej o ratunek Ojczyźnie dali moc i trwałość życia.

Podpisany: *Józef Piłsudski*.

Warszawa, 31 grudnia 1919.

Uczczenie zasług obywatelskich. Paderewskiego.

(P. A. T.)

Uroczystość uczczenia zasług obywatelskich Paderewskiego miała w Warszawie przebieg nader poważny. Od wczesnego rana hotel Bristol przybrany flagami o bar-

wach narodowych był obleśony. Jednocześnie w ogrodzie Saskim zaczęły się zbierać delegacje wszystkich niemal zrzeczeń i organizacji narodowych ze standardami. Nieprzejrzane tłumy wypełniły znaczną część ul. Marszałkowskiej.

O godz. 2 popołudniu olbrzymi pochód ruszył pod Bristol. Na balkon wyszedł p. Paderewski, witany okrzykami, i w krótkich słowach przemówił do zebranych tłumów. Jednocześnie w malinowej sali hotelu Bristol zaczęły się gromadzić delegacje, zrzeczenia i korporacje z komitetem wykonawczym obchodu na czele. Główny adres odczytał dr. Nałęcz Dobrowolski, następnie przemawiali Suligowski, prezes Rady miejskiej Baliński i ks. dr. Szlagowski, podnoszące niepożyte zasługi Paderewskiego dla Ojczyzny.

Na przemówienia odpowiedział p. Paderewski, dziękując gorąco za okazane mu dowody uznania.

Potem jeden z członków komitetu obchodu wręczył p. Paderewskiemu artystycznie wykonane album ze setkami adresów od instytucyj, zrzeczeń i korporacyi, biorących udział w obchodzie. Na okładce albumu widnieje duża plakieta srebrna ze srebrnym białym orłem otoczoną wieńcem laurowym z napisem: *Ignacemu Paderewskiemu Zjednoczona Polska w hołdzie, 1920*

Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem hymnu Boże coś Polskę. Wieczorem odbyło się przedstawienie galowe w operze, przyczem jałowym do teatru państwu Paderewskim zgotowały tłumy burzliwą owacyę. Na całej przestrzeni od Bristolu do gmachu teatralnego płańczy setki pochodni.

Clémenceau o Polsce i Galicyi wschodniej.

Monitor Polski przynosi w Nr. 283 z dnia 29 grudnia u. r. w dosłownem brzmie-

ANTONI PROCHASKA.

1)

JURYSTA KRESOWY.

JAN SWOSZOWSKI

(pisarz ziemi lwowskiej).

Ktokolwiek zwiadał pomniki w podziemiach lwowskiego kościoła OO. Dominikanów, ten zatrzymał się niezawodnie przed pomnikiem Jana Swoszowskiego, dobrodzieja tegoż konwentu, donatora Borek Dominikańskich, Ojca lwowskiego klasztoru. Znawca sztuki, jakim był Władysław Łoziński, domyśla się w dziele rzeźbiarskim dłuta Pfistera i odnosi dzieło do pierwszych lat XVII. w., jakkolwiek pomnik pochodzi niezawodnie z lat późniejszych, z drugiego dziesiątka tegoż wieku. Mniejsza jednak o autora pomnika, któremu słusznie przypisuje duże poczucie indywidualnego, dopatrując się w postaci leżącej rycerza w zbroi, leżącej bez oparcia na łokciu tyle wyrazu i myśli, a w układzie ciała, głowy i opuszczonych ramion tyle bezwładności, zmęczenia, odpoczynku spracowanego życiem męża, tyle sensnego ukojenia, że chciałoby się powstrzymać głośniejszy oddech, aby starca tego nie zbudzić...

Wielki znawca sztuki, nadto pisarz historyj już na podstawie alabastrowego tego pomnika, o rysach z realizmem wykonanych pokusza się o narysowanie portretu słynnego w swoim czasie jurysty lwowskiego, pisarza ziemskiego, później podszędką, wreszcie podkomorzego ziemi lwowskiej. Bardzo ro-

zumny, mówi o nim Łoziński, przytem Jaktwy i jowialny, doskonały psycholog szlachecki, uczynny i nieśladujący czasu i głowy na usługi braci i panów, a jako doskonały znawca prawa, pośrednik i rozjemca w sądach polubownych.

Oczytując taką charakterystykę, odpowiadającą prawdzie, ze zdumieniem zapytamy, skąd to szawstwo prawa nabywał mąż ze szkoły Jana Zamoyskiego, zasiadający na ławach sądowych wprost z kancelaryi królewskiej lub od wojny, lub wreszcie od zajęć gospodarczych lub od wizywy sejmikowej. Ustąpi jednak zdumienie, skoro przypomniemy sobie, że mistrz ich był znakomitym znawcą i rzymskiego i rodzimego prawa, że Jan Zamoyski kształcił się we Włoszech wraz z wielu innymi Polakami, że był nawet rektorem akademii w Padwie, że była to epoka, w której głęboko obmyślivano ustanowienie najwyższych w Polsce sądów czyli trybunałów i że zamiar do skutku doprowadzono za panowania Stefana Batorego. Jeżeli wejrzymy w akta takich jurystów jakim był nasz Swoszowski, w jego plan reformy postępowania sądowego dostarczonego i tutaj w tych próbach pobra pewną treść i treść myśli, trafność sądu, ducha reformy, odpowiadającego ogólnemu podówczas dążeniu szlachty do samorządu, do rozwijania własnych instytucyj, rodzimych myśli i zasad, wyrabianych od wieków, tak w duchu dążeń idących z zachodu, jakoteż i potrzeb kraju i narodu. A te ostatnie formułowali mężowie, skapani w kulturze zachodniej, meżowie od dwu przeszło wieków cieszący się własnym Uniwersytetem, który to lat

dwieście temu przez usta i pióra swego rektora, Pawła Włodkiewicza wniósł w świat prawni i filozoficzny i w literaturę ówczesną myśli reform społeczeństwa europejskiego i polityki królów i narodów w duchu emancypacyi od przewagi krzyżackiego miecza i powrotu do zasad Chrystusowych. Myśli tej przykłaangli taey jak d'Ailly, jak Gerson, rektor paryskiej Sorbony, a Bapta starała się być jej wierną.

W palestrze ówczesnej, tak w kancelaryach jak i po grodach i ziemstwach, nawet kresowych, pracowali towarzysze nauk i prawa Jana Zamoyskiego, późniejsi Żółkiewscy. Ko niecypolscy, Sobiescy. Pod kierunkiem głów twórczych i myślowych potężnych zaprawiają się pomniejsi, a wśród nich znajdują się późniejsi kresowi pisarze, podszędkowie, podkomorzowie lwowscy jak wspomniany Swoszowski, jak Piotr Ojga Broniowski Krzysztof, Aleksander Trzebieński. Poznamy pierwszego z nich Swoszowskiego, który czas długi stał na czele palestry lwowskiej, a należał do obozu grupującego się przy Zamojskim, następnie przy hetmanie Żółkiewskim i był tym, który, jak to pisał o nim kancelaryja królewska: *iam juvenilem aetatem liberalibus artibus et moribus instruxit.*

W czasach bezkrólowi podobnie jak i inni ródwiesniicy ziemianie pełnił Swoszowski obok służby obywatelskiej także i wojskową i był przy hetmanie Mikołaju Sieniawskim rotmistrzem, chętnie używanym do uspokojenia wojsk, w czasach tych wojennych niepokojnych, dopuszczających się nadużyć w pochodach i postojach, zajazdami dóbr ziemskich, wyciskaniem stacyjnego i ciężarów

wojennych od których szlachta była wolną i tak w 1583 r. udaje się Swoszowski do Międzyboża, imieniem króla usomina żołnierzy do za rzeztania krywdz wzywając, by dawszy pokój włóścianom ziemiańskim, udali się na postój do dóbr królewskich, do Samboraczyszny. I kancelaryja królewska i hetmani radzi używali do takich pokojowych miay rotmistrzów biegłych w zawieraniu układów, z czego łatwo wywnioskować o zdolnościach, jakie przeważały u późniejszego lwowskiego jurysty, który z Stanisławem Żółkiewskim, ojcem późniejszego hetmana i bratem tegoż Mikołajem podkomorzem lwowskim, stanął po stronie Zygmunta III. przeciwko Maksymilianowi rakuskiemu, arcyksięciu popieranemu przez cesarza.

Wraz z Żółkiewskimi osiada Swoszowski w lwowskiej ziemi i siednich powiatkach i zawiązuje przyjazne z ziemianstwem stosunki. W stałych związkach pozostaie z bogatą rodziną Barsych z Błozwi; od Piotra Barsęgo 1586 r. nabył pod lwowskim wyskim zamkiem plac, który wydzierzawia Woiciechowi Kurakowi za cenę roczny 15 groszy; od Stanisława i Piotra Barsych nabył dworek przed bramą krakowską, który zastawem puścił Ormianinowi Iwańskowi Torosiewiczowi. Nabył też grunat na podzamczu lwowskim. Tarnawka zwany, który 1592 r. w trzech tysiącach zastawił Ormianinowi Bazylemu.

(Ciąg następnym razem)

nia oświadczenie Clémenceau w sprawach tak gorąco nas obchodzących, wobec tego — aczkolwiek wolałobyśmy je w swoim czasie w streszczeniu, przesyłamy nam przez P. A. T. — ogłoszamy je raz jeszcze w pełniejszym kształcie.

Odpowiadając w Izbie deputowanych na zapytanie Cachena który domagał się wyjaśnień w sprawie konferencji londyńskiej Clémenceau oświadczył, iż nie przypuszcza, by układy i gwarancje, zaproponowane przez Anglię, a których Francja się niedomagala, uległy zmianie we wprowadzeniu w życie. Wyjaśnienia obecnie jeszcze niebezpieczne będą przedłożone w odpowiedniej chwili.

Clémenceau stwierdził, że konferencja londyńska upłynęła w atmosferze, jak najwięcej przyjaznej i ujawniła zupełną zgodność obydwu państw pod każdym względem. Prezydent Ministrów dotknął następnie rokowań w sprawie Bjeki i wyraził nadzieję, iż wkrótce nastąpi rozwiązanie tej sprawy w formie odpowiedniej do przyjęcia, dodał również, iż sprawa Konstantynopola będzie rozstrzygnięta dopiero po przybyciu Lloyda Georga do Paryża.

W dalszym ciągu Clémenceau oświadczył, że sprawy Azji Mniejszej, Syryi, Balcenów a zwłaszcza Polski, narodu wielkiego przez całą przeszłość, były również tematem dyskusji. Mowa o d-r-r-óla z naciskiem incydent, który zaszł w sprawie Galicji wschodniej, a mianowicie zawieszona uchwała, przez którą konferencja pokojowa przysłała Polsce mandat zarządzania tym krajem w ciągu lat 25, co było powodem wybuchu niezadowolenia w Polsce.

Mielśmy tu, wśród nas, ciągnie mowa, Paderewskiego, jako obrońcę praw tego kraju i poczuwam się do miłego obowiązku wyrażenia mu tu pełnego uznania. (Żywe oklaski). Widziałem go w momentach krytycznych, broniącego ze złości w oczach praw Polski, która jego zdaniem powinna żyć w zupełnej zgodzie z Czecho-Słowacją.

Obecnie Paderewskiego zastąpił Patek i przedłożył mi skargi i nadzieje Polski. Podjąwszy się roli posrednika, przekonałem się z radością, że Lloyd George nie tylko uznał zaproponowane przesłannę rozwiązanie sprawy Galicji Wschodniej, lecz nawet rozszerzył je w kierunku dla Polaków dodatnim.

W ten sposób uchwała powzięta wczyniejszej uległa załatwieniu, sprawa zaś ta będzie następowała zbliżona w sposób ustalony.

Odpowiadając na zapytanie Barthou w sprawie decyzji w stosunku do R. Asyi, Clémenceau napisał hantebnie barbarzyństwo rządu sowieckiego, przypomniał niebezpieczną sytuację Francji w chwili zawierania przez sowieki pokoju w Brześciu Litewskim, podkreślił, że Niemcy przygotowują się do kolonizacji niektórych dzielnic Rosyi i zakończył oświadczeniem, że Francja nie zawróci póki z rządem sowieckim.

Obrzymie wydatki, ponoszone przez Francję i Anglię wspomagające patriotów, którzy chcą ocalić Rosyję, nie mogą trwać w dalszym ciągu, lecz państwa sprzymierzone, pragnąc żyć w pokoju, obojętne Rosyję

drutem kolezastym. Stoi tam na straży Polska. Jeżeli jej dzieła armia nie będzie mogła podołać zadaniom, pomoce, jaką otrzymuje w materystach wojenowych, będzie udzielała w swoim kraju, bowiem państwa przemiżone postanowiły donosić o tym narodowi, za pomocą urzędu bolszewików.

Clémenceau nalegał w dalszym ciągu na konieczność pracy metodycznej ze strony Izby i oświadczył, że po wyborach prezydenta Rzeczypospolitej poda się do dymisji. W zakończeniu, podniósł z dumą donosić o dzieła dokonane przez Francję, w okresie wojny i obecnym. Przemówienie to było przyjęte owacyjnie przez całą Izbę. Po wyrażeniu Clémenceau, na zapytanie Cachena, że mocarstwa sprzymierzone bynajmniej nie zamierzają się w Dardanelach, Izba 458 głosami przeciwko 71 uchwaliła votum zaufania dla rządu.

Gen. Henrys o Polsce.

(P. A. T.)

Echo de Paris ogłasza wywiad z gen. Henrysem. Gen. oświadczył, że należy mieć pełne zaufanie do spistości i wytrzymalności nowego Państwa Polskiego, w którym gorący patriotyzm łączy wszystkie stronnictwa we wszystkich ważniejszych sprawach.

General oświadczył dalej, że należy zadość uczynić życzeniom armii polskiej i narodu polskiego, domagającego się pomocy do zupełnej odbudowy swego państwa. Henrys wyraził się nadzwyczaj pochlebnie o żołnierzu polskim, podnosząc jego gorący patriotyzm, waleczność i gorliwe spełnianie obowiązków.

Echo de Paris kończy wywiad ów, że uszbrając silnie Polskę i czyniąc ją nierwyjętą, znaczący spełnić dążenie sprzymierzeńców, którzy oswohędzając Polskę, stworzyli z niej baryerę przeciw inwazyi germańskiej na Wschodzie.

Ze świata.

(P. A. T.)

Telegraph podaje wedle Daily Telegraph, że wraz z L. Georgem, który w środę lub czwartek odjedzie do Paryża, pojedzie Clémenceau i Bonar Law. Konferencje paryskie potrwać prawdopodobnie 14 dni. Najtrudniejszą będzie sprawa ustalenia warunków pokojowych z Turcją. W kołach międzynarodowych otwarcie przysną, że ostatnia sytuacja na wschodzie wywołuje zaniepokojenie. Dalej donosi Telegraph z Londynu, że przed konferencjami paryskimi odbędą się narady w Londynie, w których weźmie udział także minister w oski. Także Sijaloja i Nitti przybędą do Londynu.

— Komisarjat ludowy dla spraw zagranicznych zawiadomił rząd niemiecki, iż dowiedział się wiarygodnego źródła o uzbieraniu i ekwipowaniu przez rząd niemiecki żołnierzy dawniej armii Bermonta Awałowa, celem wysłania ich na front marmński dla walki przeciw wojskom bolszewickim. Rząd rosyjski protestuje przeciw temu jak naj stanowczo, uważa takie postępowanie rządu niemieckiego za nieprzyjazne i uważa siebie za uprawnionego do wdrotienia środków odwetowych w czem zachowuje sobie wolną rękę

— W exposé o sytuacji finansowej oświadczył minister skarbu Klotz, że wojna zaskoczyła Francję w chwili, kiedy zaczynała doprowadzać swój budżet do równowagi. Wówczas budżet Francji wynosił 5 miliardów franków. Wojna pochłonięła obrzymie sumy. Między innymi wydano 40 miliardów na artylerię, 6 miliardów na lotnictwo, 7 miliardów na marynarkę, wydatki na cele społeczne wynosiły w czasie wojny 19 miliardów. Ogólna suma kosztów wojennych wynosiła 200 miliardów fr. Minister skarbu zaznaczył konieczność zaprowadzenia nowych podatków i ściąganie zaległości w istniejących podatkach z całą surowością i bezwzględnością. Wszystkie defraudacje podatkowe muszą być ścigane bezwzględnie. Minister Klotz oświadczył dalej, że Niemcy będą mogły wypełnić zobowiązania, które wobec Francji przyjęły, a które wynoszą 200 miliardów fr. Francja zyskiłomemu nieprzyjacielowi udsioliła zaliczki w wysokości około 25 miliardów.

— BK. p-d-ale za New Rotterd. Courant, że rząd angielski zamianuje gubernatorem Palestyny sir Herberta Samuela'ego.

— New York Times podaje z Tokio, że japoński prezydent ministrów oświadczył, iż polityka Japonii skierowana przeciwko bolszewizmowi, nie może żadną miarą dopuścić, by niebezpieczny wpływ bolszewików przekroczył granice Japonii. Obecnie rozważane są w porozumieniu z Ameryką zarządzenia wojskowe. Japonia wcale nie zamýśla zatrzymać w Syberyi ani jednego metra kwadratowego ziemi; jeżeli niebezpieczeństwo minie, wówczas będą wszyscy japońscy żołnierze odwołani.

— Dzienniki donoszą, że Denikin prosił fabrykę Skody o dostawę armat i amunicyi. Fabryka tego zamówienia nie przyjęła.

— Rokowania prowadzone przez przewodniczącego niemieckiej delegacji pokojowej w Paryżu hr. Lersnera z głównym sekretarzem konferencji pokojowej Dutastą miały przebieg zadawalający i upoważniają do przypuszczenia, że porozumienie nastąpi w najbliższym czasie. Jak słychać protokoły ratyfikacyjne zostaną wymienione w dniu 6 stycznia b. r. o godz. 4 po południu na Quai d'Orsay.

— Venkov donosi za paryską Chicago Tribune, że Japonia zamierza podwyższyć kontyngent wojskowy na Syberyi z 83,000 na 200,000 żołnierzy. Względnie Japonia rozwinęła w ostatnich czasach gorącą i czynną i przygotowuje się do obsadzenia wszystkich ważniejszych punktów z Syberyi. Gen. Kozłczak wraz ze swoimi generałami zgłosił się do służby japońskiej. Jak słychać Japonia porozumiała się ze Stanami Zjednoczonymi

w sprawie skłeki w Syberyi. Nie ulega wątpliwości, że Japonia zaszektuje Syberję.

— Dzienniki praskie donoszą, że wyjazd kanclerza Bennera do Pragi, został ze względu na naglące interesa państwowe na razie odroczone. Termin przyjazdu dr. Bennera do Pragi nie jest jeszcze wiadomy.

— Prager Tagblatt donosi: Obecne zgromadzenie narodowe zostanie w dniu 27 stycznia rozwiązane, a do tego czasu zostaną zatwierdzone wszystkie ustawy konstytucyjne. Bezpośrednio po tem rozpoczną się przygotowania do nowych wyborów. Przygotowania te odbędą się w przyspieszonym tempie z uwagi na to, że na Węgrzech mają być przeprowadzone niezadługo nowe wybory, wobec czego wybory na Słowaczczyźnie powinny odbyć się wcześniej niż na Węgrzech.

Ingres Prymasa Dalbora.

(P. A. T.)

Data 29 grudnia z. r. ks. prymas kardynał Dalbor odbył w Bzynie ingres do Sant Giovanni na Porta Latina, swego kościoła tytularnego.

Odpowiadając na adres hołdowniczy przedstawicieli kapituły kardynał Dalbor oddał hołd kardynałom swoim poprzednikom, wywodzącym tytuł od tego kościoła, między którymi było 2 Polaków, oraz podniósł, iż Polska podjęła się spełnić dziś czynem tradycyjną rolę w obronie cywilizacyi broniąc Europę przed nowym zalewem barbarzyństwa.

W uroczystości wzięli udział liczne duchowieństwo, wierzni i cała kolonia polska.

Pogotowie Narodowe.

Od wieków wszelkie niebezpieczeństwa grożące Rzeczypospolitej waliły się i walią na kresy.

Stąd jak przez wieki tak i dzisiaj czynność i gotowość są pierwszym przykazaniem dla nas, dla ludu kresowego. Tak było zawsze, tak też jest i dzisiaj.

Gdy Bada Pięciu niedawno uchwaliła, dziś zawieszony, projekt statutu organizacyjnego dla Galicji wschodniej, projekt, który krzywdził nas i ubliżał nam, wydzierając Rzeczypospolitej kraj od wieków do niej przynależny, a teraz ponownie zdobyty — wówczas na samą wiadomość o tej uchwale odbyły się w całej Polsce wiece protestujące, podpisano masowo odpowiednie memorjaly, wyrażiliśmy jasno wolę naszą zjednoczenia trwałego z Polską. Słowa nie są jedynym naszym działaniem; czynami stwierdziliśmy wolę naszą; jedni w walce orężnej, drudzy w cierpieniach i mękach, inni w niezłomem wytrwaniu pod tyranją i barbarzyństwem dziczy. I dziś obronić się potrafimy! Świadoma wola półtora miliona ludzi oto potęga, której żadna moc nie przełamie, gdy cel tej woli jest słuszny, święty i ukończony.

Skądkolwiek tedy pochodząby grożące Ojczyźnie niebezpieczeństwa, czy od wrogów wewnętrznych czy od nieprzyjaciół na ze-

Tadeusz Dobrowolski.

Nauka języka polskiego w gimnazjum niższem.

Ministerstwo zwraca się do wszystkich osób, nauczających w szkołach średnich, aby zechciały w ciągu roku szkolnego 1919/20 nadsyłać pod adresem Sekcyi Szkolnictwa średniego Ministerstwa W. R. i O. P. uwagi i spostrzeżenia, które poczynią przy wykonywaniu niniejszego programu. Wszystkie te głosy będą rozważane przy ponownem redagowaniu programu. I to jest przy stwarzaniu czy przetwarzaniu wszelkich form bytowania najdoskonalszy i jedyny punkt widzenia.

A jest szkoła jedną z najważniejszych form bytowania narodowego, jest przecież wytwórnią niniejszego pokolenia. A im potężniejszą zdaje społeczeństwo ku doskonaleniu się, tem więcej życia musi być w warstwie szkolnym, tem szersze pole winno być zostawione dyskusyi i eksperymentowi. To też znakomitą była wprost myśl okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Sekcyi Szkolnictwa średniego No 6329.19 S. II z dnia 17 maja 1919 r. dająca impuls do stwarzania takich

*) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, sekcyja szkolnictwa średniego: Program gimnazjum państwowego. Gimnazjum niższe. Warszawa. Tłocznia Wł. Łazarskiego 1919.

werstatów doświadczalnych: „Szkolnictwo prywatne nie jest obowiązane do przyjmowania nowych programów. Posiada ono duży stopień swobody indywidualnego kształtowania swej pracy zarówno pod względem programowym, jak metodycznym“. Z drugiej strony jasnym jest jednak, że eksperymentowanie nie można poddawać całemu pokoleniu, że ilość takich szkół doświadczalnych musi być bardzo ograniczona, gdyż nawet najgenialniejszy eksperymentator jest omylny, a najświetniejsi obmyślane doświadczenie jest tylko doświadczeniem, które... może się nie udać. Całość zatem szkoły winna jak najszybciej ukończyć okres stawiania się, skrytykalizować się w zdecydowane kształty, nie odgraniczające się jednakowoż murem chińskim od szkół doświadczalnych i przejmujące stamtąd to, co okazało się istotnie cenną zdobyczą nauki. Na razie jednak cała szkoła przechodzi okres stawiania się, dopuszczający z natury rzeczy eksperyment i dyskusję i słusznie, gdyż, jak mówi przysłowie: co widzą oczy, nie widzi ócz dwoje.

Dyskusya zatem jest nietylko dopuszczalna, ale i wymagana; im szersza będzie i wszechstronniejsza, tem lepsze da wyniki. Przewiduje to i program ministerjalny: „W znacznym stopniu zależeć to będzie od współdziałania w tej sprawie sił nauczycielskich, które ten program będą realizowały. Ministerstwo zwraca się do wszystkich osób, nauczających w szkołach średnich, aby zechciały w ciągu roku szkolnego 1919/20 nadsyłać uwagi i spostrzeżenia, które poczynią przy wykonywaniu niniejszego programu.

Dyskusya jednak jest nietylko istotą wolności; może stać się i matką anarchii. Do dyskusyi dopuszczeni być winni wszyscy; wnieski z niej wysnuć wolno jednak tylko czynnikom do tego powołanym, w tym wypadku Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

Ażebym zrozumieć dobrze szczegółowy program nauczania poszczególnych przedmiotów, musimy znaleźć założenia, na których opiera się całość; gdy te znajdziemy, zorjentujemy się łatwo w istocie kierunku, celu zaletach planu pojedynczych przedmiotów, zrozumimy podstawę koniecznych ze względu na principia zmian i „braków“. A więc na-pród, jakkolwiek nie tu miejsce na omawianie całości szkoły, słów kilka o podziale szkolnictwa na stopnie. Stopni tych jest, jak w każdym ustroju szkolnym trzy: szkoła powszechna, szkoła średnia i szkoła wyższa zakres ich jednak jest inny od przyjętego ogólnie w Europie, a systemem zbliżony do szkoły amerykańskiej. Szkoła powszechna składa się z dwu stopni, a odpowiada trzem typom szkół znanym w Małopolsce: stopień niższy to szkoła ludowa, wyższy odpowiadając szkole wydziałowej, jest równocześnie gimnazjum niższem. Ten dwoisty charakter stopnia wyższego szkoły powszechnej znajduje wyraz w planie zajęć szkolnych: nauka religii, języka polskiego, języka obcego (no-wożytnego) historii, geografii, matematyki fizyki i chemii, przyrodosznawstwa, pisma rysunku, śpiewu, pracy ręcznej, gimnastyki, jak i w programie nauczania poszczególnych przedmiotów. To jeden punkt widzenia, A drugi? Plan ministerjalny oparty silnie o

wyniki badań pedagogicznych i psychologii rozwojowej osobnika wychodzi z założenia, że 7-letnia szkoła powszechna ma nauczać: dziecko, 5-letniej szkoły średniej celem kształcenie młodzieńca, słuchaczem szkoły wyższej: człowieka dojrzałego.

Ten drugi punkt widzenia zwłaszcza widoczny wszędzie, zarówno w programie nauki języka polskiego w ograniczeniu materalnym, jak i we wskazówkach metodycznych. Program licząc się z psychiką dziecka nie-ślychaniem bogaty przedewszystkiem różnorodny. A więc: „Ćwiczenia w mówieniu na podstawie bezpośredniej obserwacyi (obrazków, okazy i t. p.), przeżyte własnych, słów nauczyciela lub lektury szkolnej, w klasie II i III. i domowej“. Celem nauki jest tu „praktyczne opanowanie języka: swobodna i poprawna wyrażanie się w mowie“.

Lektura, uczenie się na pamięć z początku w klasie, melodia wielokrotnego czytania całości „zgodną z wynikami badań psychologicznych“, a skoro uczniowie opanują technikę uczenia się na pamięć, w domu krótkich wierszy, przysłów, sentencyj a w kl. II i III. i domowej mowy niewiązanej. Ćwiczenia w wygłaszaniu estetycznym (jednostkowym i zbiorowym), czytanie poprawne i płynne mają „wzbudzić zamiłowanie i wyrobić usdolnienie do czytania łatwiejszych utworów prozaicznych i poetycznych oraz dać poznać przystępne utwory literatury ojczyste w całości lub wyjątkach“. Czytanie stażycy i opanowanie i omawianie przeczytanych utworów w sposób pogadankowy ma na celu rozwijanie i pielęgnowanie uczuć religijnych, moralnych i estetycznych, wabu-

wnątrz, póki nie są ustalone granice Polski, musimy być czujni i gotowi, abyśmy nie zostali zaskoczeni niespodziewanymi wypadkami.

Dla rozbudzenia wice w najstarszych warstwach Polskiej ludności Małopolski świadomej pewności, że skrzywdzić się nie damy i dlatego, by wola naszą uzbroić w czujność i sprężystość w zorganizowanym odpiernaniu wszelkich zamachów utworzył Komitet Obrony Narodowej we Lwowie osobny Wydział Pogotowia Narodowego (P. N.), który rozpoczyna z dniem dzisiejszym swe działanie.

Do współpracy wzywamy wszystkie istniejące Stowarzyszenia i Związki oraz organizacje robotnicze, rzemieślnicze, kobiece, wreszcie i wszystkich Rodaków dobrej woli, każdego wieku i stanu.

Niech w każdej miejscowości za sprawą powołanych czynników w ogólnym porozumieniu powstanie jednolity wspólny Komitet organizacyjny Pogotowia Narodowego. — Natychmiast po powstaniu winien każdy Komitet P. N. uwiadomić o tem Inspektorat P. Nr. we Lwowie przy ul. Boursarda 1. 5, od którego otrzymana dalsze szczegółowe instrukcje.

Gdy stworzymy w ten sposób jednolite zorganizowane gotowe do czynu Pogotowie Narodowe, wówczas — w najszybszej łączności z Rządem i Naczelnym Dowództwem odeprzemy nierównie każdy zamach na łączność naszą z Rzeczpospolitą skądolwiekby on pochodził. Mocni jednością i świadomością celu staniemy nieprzezwyciężonym murem moralnej siły i powszechnej gotowości i zachowamy dla Rzeczypospolitej kraj nasz ukochany.

Tak nam dopomóż Bóg!

Komitet Obrony Narodowej.

We Lwowie, dnia 1 stycznia 1920.

Nasza palestra

przeciw orzeczeniu Najw. Rady w sprawie Galicji wschodniej.

Związek adwokatów polskich we Lwowie wystosował do Ministerstwa spraw zagranicznych w Warszawie następujące przedstawienie:

Wobec wzburzenia jakie w całym Państwie polskim wywołał zaprojektowany przez Radę Austriacką koalicyjnych statut t. zw. Galicji wschodniej czyli Ziemi Czerwińskiej, statut, który z silemi tej czyni zamierzając twórczo polityczny o zupełnie wyjątkowej, nieznanym prawu narodów strukturze — podpisane organizacje prawnicze poczynają sobie za obowiązek do głosów protestu, opartych na tywidłowo objawionych dążeniach i potrzebach przyłączyć głos swój, aby wyższą ponad wszelkie doktryny postawić zasadę prawa i sprawiedliwości.

Dlatego zwążywszy, że Ziemia Czerwińska od potowy 14 wieku aż do roku 1772 należała do Polski pełnym niezaprzeczeniem prawem przynależności terytorialnej,

zwążywszy, że dokonane w roku 1772 przez państwa sąsiadnie z użyciem przymusu zagarnięcie tej jak i innych Ziemi wówczas do Polski należącej było jaskrawym naru-

szaniem praw Rzeczypospolitej i jako przeciwne prawu narodów w niezem pełnym prawu przynależności tych ziem do Polski uchybić nie mogło,

zwążywszy, że ludność całej Polski, nie włączając ludności Ziemi Czerwińskiej, nie tylko nigdy bezprawnie rozbiórów nie uznawała, lecz nawet czynnie przeciw niemu protestowała i z bronią w ręku zarówno w r. 1794 pod wodzą wielkiego Kościuszki jak następnie w r. 1830/31 i 1963/64 usiłowała przywrócić Polsce niepodległość polityczną, zwążywszy, że postanowienia traktatu wiedeńskiego, o ile mieściły one w sobie usankcjonowanie dokonanego na Polsce bezprawnie, zostały dzięki wynikom wielkiej wojny i ogłoszonym uroczystym zasadom nowego pokoju jakoteż rozpadnięciu się Austrii uniesione i źródłem prawa być przestały,

zwążywszy, że Rzeczpospolita Polska po rozpadnięciu się Austrii zdołała zniweczyć ostatnie zakusy austriacko-niemiecko-ukraińskie, całą Ziemię Czerwińską pod swą pełną władzę zwierzchnią napowrót odebrała i własną siłą organ, w tej pełnej władzy się utrzymała, a tem samem istniejący do owej chwili faktycznie stan bezprawni usunęła a stan prawny przywróciła,

zwążywszy, że to usunięcie uszarpowanej władzy państw zaborczych i objęcie napowrót prawowitej władzy terytorialnej w chwili przywrócenia państwowości Polski nie może mieć innego znaczenia, jak tylko właśnie przywrócenia pełnej udzielnej władzy Państwa Polskiego nad obszarami, które do niego należały przed popekaniem bezprawnia, a zatem stworzenia zgodnego z prawem stanu faktycznego,

zwążywszy, że niepodległość Państwa Polskiego została uroczystie uznana a mandat udzielony mu przez Bzady państw koalicyjnych do administrowania częścią terytorium państwowego byłby niepodległości tej zaprzeczeniem,

stwierdzamy, że wszelkie ograniczenia pełnej udzielnej władzy zwierzchniej Rzeczypospolitej Polskiej nad obszarami Ziemi Czerwińskiej, czy to czasowe czyli też pod względem jej rozciągłości byłoby ze stanowiska prawa narodów na równi jak dokonane w r. 1772 odwrwanie tej Ziemi od Polski — bezprawiem, którego odparcie byłoby aktem usprawiedliwionym obrony koniecznej.

KRONIKA.

Lwów, 2 stycznia 1920.

Kalendarz.

Sobota, 3 stycznia.

Bzym. kat.: Genowefy panny.

Gr. kat.: Juljanym.

Słowiański: Wlastymała.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 01

zachód słońca o godzinie 4:13 po południu.

Temperatura o godzinie 12 w południu

+ 6 stopni.

— Życzenia noworoczne. Dnia 1 stycznia b. r. złożyły na ręce generalnego De-

zienie świadomej miłości języka ojczystego i rzeczy ojczystych.

Ozyczenie kursoryczne i ćwiczenia stylistyczne, zwłaszcza tak po macosiemu dotychczas w Małopolsce traktowana synonimika znakomicie posłużą do wyrabiania zdolności samodzielnego myślenia. Wykonczanie przerwanich w interesującym miejscu opowiadań wreszcie pomoże do wyrobienia wyobraźni. A wszystko to zaledwie częścią tego, co dziać się ma na godzinach języka polskiego.

Wskazane jest, aby nabyte wiadomości stawały się z kolei przedmiotami reakcji ruchowych, to znaczy, aby uczniowie je wyrażali za pomocą pracy fizycznej takiej, np. jak rysowanie, malowanie, lepienie, wycinanie i t. p. W tym więc punkcie nauka języka polskiego powinna mieć łączność z nauką rysunku, modelowania i robot ręcznych. Jeśli dodamy do tego ćwiczenia ortograficzne i gramatyczne, dalekie od „suchego pedantyzmu“, opierające się nie na definicyach i prawidłach, ale na obserwowaniu i rozbiieraniu faktów językowych, z którymi uczeń się spotyka w mowie potocznej i lekturze, będziemy mieli mniej więcej dokładny obraz lekcji języka polskiego owianych „atmosferą szczerą, serdeczną i radosną, — niekiedy podniosłą“.

Nie tu miejsce na szczegółowe omówienie metodycznej strony „Programu“, najogólniej jednak jej zasady przedstawiłem powyżej. Jak z przytoczonego obrazu widać, nie jest celem szkoły powszechnej podanie uczniom ilości faktów, zjawisk i realnych wiadomości, raczej wykształcenie biegłości

językowej w mowie i piśmie, wyrobienie zamiatowania do rzeczy ojczystych, ideałów etycznych oraz wyszkolenie logiczne dające rękomię możebności późniejszej, samodzielnej pracy życiowej, jednym słowem: szkoła powszechna ma dać swemu wychowankowi, którego puszczą w życie, pewnego rodzaju dojrzałość umożliwiającą mu orientację w świecie oraz podstawowe wyrobienie etyczne. Wobec tego głównego celu i wobec założenia, że szkoła powszechna liczyć się musi przedewszystkiem z wynikami pedagogii i psychologii wieku dzisiejszego nie bierze programu pod rozwagę przygotowania gramatycznego potrzebnego do nauki języków obcych, a przedewszystkiem łaciny. „Niema tu również miejsca na takie metody, stosowane przy nauczaniu języków obcych i martwych, jak n. p. odmienianie rzeczownika przez wszystkie przypadki“. Tak jest na stopniu niższym (klasa wstępna, I. klasa gimnazjum niższego), a i na stopniu wyższym (klasa II. i III. gimnazjalna wsl. VI. i VII. szkoły powszechnej) „nie chodzi np. o zapamiętanie lub nawet odróżnienie wszystkich końcówek deklinacyjnych, lecz o wyjaśnienie na czym polega istota deklinacji, co to są typy deklinacyjne, co stanowi zasadę ich podziału i t. p.“ Skończył ten istnieje jednak tylko o tyle, o ile zachowany zostanie dzisiejszy typ gimnazjum klasycznego względnie gimnazjum realnego, gdyż przy nauce języków nowożytnych łatwiej dać sobie mośna radę z tą trudnością.

legata Bzadu dr. Kazimierza Gałeckiego imieniem rządu francuskiego i armii tyczenia noworoczne wraz z zapewnieniem najserdeczniejszej przyrzni dla naszego Państwa: deputacja wojskowej misji francuskiej, pułk. de Renty i major Medina, delegacja oficerów francuskich 3 dywizji pod przewodnictwem pułk. Belgrand. Nadto złożyli tyczenia noworoczne szef misji rumuńskiej komendant Constantinescu, przedstawiciele władz i urzędów, przydyum miast Lwowa deputacja MSO. i wiele innych.

W południe Prezydentowi miasta Neumannowi składali tyczenia wiceprezydenci, szefowie departamentów, kierownicy zakładów miejskich i urzęduicy. Przemawiali wicepr. Chlantaacz i dyr. Chęciński. Następnie magistrat składał tyczenia wiceprezydentom a urzędnicy dyrektorowi Chęcińskiemu.

— „Monitor Polski“ z 31 grudnia u. r. ogłasza rozporządzenie Ministra skarbu w przedmiocie wyższych egzaminów celnych, wymaganych od urzędników celnych w Małopolsce. Dalej ogłasza instrukcję Ministerstwa zdrowia publicznego z 27 listopada 1919 Nr. XIV, L. 39.969/764/19 dla funkcyjarysiów sanitarnych przydzielonych do starostw, określając ich stosunek do starostw. Następnie ogłasza postanowienia Ministerstwa przemysłu i handlu oraz skarbu w przedmiocie zatwierdzenia Spółki akcyjnej „Transportowa polska spółka akcyjna w Warszawie“. Kapitał zakładowy Spółki określa się na 10 milionów marek polskich, ewentualnie równoznaczną sumę złotych polskich podzielonych na 20 tysięcy akcji po 500 marek polskich każda, ewentualnie równoznaczną sumę złotych polskich. Założycielami Spółki są Józef Tyszkiewicz, Aleksander Lednicki i Franciszek Skąpski.

— Z Ministerstwa skarbu. Kierownictwo biura przydyalnego, spoczywające dotąd w ręku dr. Mikuleckiego, powierzono został przez Ministra skarbu czasowo p. Stanisławowi Kauzikowi, szefowi sekcji Głównego Urzędu Likwidacyjnego. Dr. Mikulecki powołany został na miejsce szefa sekcji monopolowej. Została też utworzona sekcja administracyjna, której kierownictwo powierzono p. L. Wyszatyckiemu.

— Przymusowe wykupno monet złotych i srebrnych. Dla zabezpieczenia należytego wykonania ustawy z dnia 7 listopada 1919 nr. 463 dz. u. Bz. P. o przymusowym wykupnie monet złotych i srebrnych, oraz złota i srebra w stanie nieprzerobionym dokonano z ramienia Urzędu Walki z lichwą i spekulacją w porozumieniu i ze współdziałaniem władz skarbowych i policyjnych w dniu 30 grudnia jednocześnie w całym kraju rewizji w bankach, kantorach wymiany i u pokątnych handlarzy, a znalezione złoto i srebro w monetach i w stanie nieprzerobionym złożono w kasach państwowych, w szczególności odnośnie do Krakowa w Państwowej Kasie Pożyczkowej.

Z tego też powodu obliczono wszystkie depozyta bankowe i depozyta złożone przez samą publiczność w schowkach bankowych zakazem swobodnego rozporządzania interesowanych aż do sprawdzenia zawartości tych depozytów przez urzędowe organa, które złote i srebrne monety i metale te w stanie nieprzerobionym podejmą i również złożą w Państwowej Kasie Pożyczkowej.

Sposób, w jaki przeprowadzenie badań tych depozytów nastąpi, zostanie w najbliższym czasie pedany do publicznej wiadomości.

Zatrzymane monety i metale zostaną następnie przez fachową komisję zbadane, monety o wartości numizmatycznej zwrócone właścicielom, reszta zaś za zapłatą przyjęta na rzecz skarbu Państwa.

— W sprawie weteranów z 1831 i 1863 roku. Jak donosi *Kurier Warszawski* w następstwie uchwały sejmowej z 2 sierpnia b. r. o stałej pensji i stopniu wojskowym weteranów z lat 1831 i 1863 oraz rozporządzenia Ministra spraw wojskowych z dnia 25 listopada 1919 w przedmiocie wykonania powyższej uchwały, przybyli w tych dniach do Warszawy delegaci uczestników powstania, aby przed nakazaną przez władz komisją kwalifikacyjną udowodnić swoją prawo zarówno do stałej pensji dożywotniej, jak i do stopnia oficerskiego. Komisja rzeczona składa się z przedstawicieli Bzadu oraz sześciu weteranów, z których trzech wybrani są przez Stowarzyszenie uczestników powstania istniejące w Warszawie, Krakowie i Lwowie, trzech zaś powołani są przez sekcję opieki Ministerstwa spraw wojskowych. Przedstawicielami Bzadu są: Z ramienia Ministerstwa spraw wojskowych szef sekcji kapitan Boreczewski a z ramienia Ministerstwa skarbu szef sekcji Eysmont; przedstawicielami weteranów w wyboru Stowarzyszeń prezes stowarzyszenia warszawskiego dyrektor Józef Leski, delegat lwowskiego stowarzyszenia uczestników powstania rektor Leon Syroczyński oraz delegat krakowskiego Stowarzyszenia Przytuliska weteranów z 1863

roku p. Stanisław Krzyżanowski; przedstawicielami weteranów z powołania przez Ministerstwo spraw wojskowych są pp. Oskar Gallier z Poznania, mecenas Aleksander Kraushar i Józef Wróbel.

— Zjazd nauczycielski. W dniach 3, 4 i 5 stycznia 1920 r. odbędzie się we Lwowie Zjazd Związku Pol. Tow. Naucz. Jest to VII. Zjazd Związku, którego prace dotychczasowa wydała bardzo dodatnie wyniki w budowie polskiego szkolnictwa. Początek Zjazdu w sobotę dnia 3 stycznia 1920 r. w kościele Archikatedralnym o godz. 10, poczem nastąpi uroczyste otwarcie Zjazdu w sali ratuszowej. Koleżeńskie zebranie, celem zaznajomienia się odbędzie się w piątek wieczorem o godzinie 7 w Hotelu Francuskim.

Komitet miejscowy Zjazdu złożony z przedstawicieli wszystkich Towarzystw nauczycielskich we Lwowie zwraca się z uprzejmym wezwaniem do kolegów i koleżanek lwowskich, by we wszystkich zebraniach zawodowych wzięli jak najlichnniejszy udział w charakterze gości i przyczynili się w ten sposób do uświetnienia przyjęcia delegatów nauczycielstwa z całej Polski.

— Wznowienie bezpośredniego połączenia z Boryslawiem. Z dnia 1 stycznia 1920 wrowadwa się z powrotem bezpośrednie połączenie z Boryslawiem, a mianowicie: Pociąg osobowy 1711 — (1222) 1817 (odjazd ze Lwowa 7:45, przyjazd do Boryslawia 12:18), z powrotem pociąg osobowy 1822 (1223) 1714 (odjazd z Boryslawia 12:48, przyjazd do Lwowa 17:35).

— Pociąg luksusowy Paryż—Wiedeń—Warszawa. N. Wr. *Tagblatt* donosi: Kursujący dotychczas między Wiedniem, Paryżem a Warszawą trzy razy tygodniowo tzw. pociąg koalicyjny został z dniem 1 stycznia 1920 zamieniony na pociąg luksusowy międzynarodowego Towarzystwa wagonów sypialnych i będzie kursował również trzy razy w tygodniu. Użycie tego pociągu w Austrii kosztować będzie półtorakrotną cenę pociągu pospiesznego I. klasy, a nadto wymagana będzie opłata za łózko. Węgla potrzebnego do tego pociągu dostarczy koalicja. Rozkład jazdy jest następujący: Paryż odjazd z dworca wshodniego poniedziałek, środa, czwartek o godz. 7:25 wieczorem, Wiedeń przyjazd dworzec północny środa, piątek, sobota 10:38 przed południem, odjazd o godz. 12 w południe, Warszawa przyjazd czwartek, sobota, niedziela 9:20 przed południem W kierunku odwrotnym: Warszawa odjazd poniedziałek, czwartek, sobota 9 wieczór, Wiedeń przyjazd dworzec północny wtorek, piątek, niedziela 3:40 popołudniu, odjazd 6:42 wieczór, Paryż przyjazd dworzec wshodni czwartek, niedziela, wtorek 8:15 rano.

— Zjazd organizacji narodowych wshodniej Małopolski odbędzie się we Lwowie w niedzielę 18 stycznia 1920, o g 10 rano w sali ratuszowej. W Zjeździe bierze udział po dwu delegatów z każdej Organizacji i wszyscy posłowie ze wshodniej Małopolski. Porządek Zjazdu: 1. Sposoby obrony wshodniej Małopolski. 2. Sprawa agrarna. 3. Zadania Organizacji Nar. 4. Statut Związku Org. Nar. wshodniej Małopolski i wybór Zarządu Związku. 5. Wnioski.

— Wezwanie do nauczycieli. Bada szkolna okręgowa w Brzeżanach wzywa wszystkich nauczycieli z powiatu brzeżańskiego, którzy pełnią służbę wojskową, by w możliwie najkrótszym przeciągu czasu podali dokładne swe adresy z oznaczeniem stopnia wojskowego.

W sprawie założenia „Polskiego Związku Łyżwiarskiego“. Wobecnych czasach widać się wszelkie Towarzystwa sportowe w polskie Związki i przystępują do Związków międzynarodowych. Na wyraźne życzenie Ministerstwa zdrowia publicznego należy też zawiązać jak najrychlej „Polski Związek Łyżwiarski“ i w tym celu odbędzie się z końcem stycznia lub początkiem lutego w Warszawie walne Zgromadzenie Towarzystw Łyżwiarskich. Faktem jest jednak, że nasze Towarzystwa względnie tory łyżwiarskie są przeważnie dorywczymi przedsiębiorstwami, o których się po ukończeniu zimy zapomina. Upraszam tedy o doniesienie ze wszystkich zakładów ziem polskich pod adresem: Kazimierz Hemerling, Lwów, Zyblikiewicza 52 czy dany tor łyżwiarski urządzony jest przez statutowo istniejące Towarzystwo czy też jest prywatnym przedsiębiorstwem.

Istniejące na mocy statutu Towarzystwa zechcą zgłosić pod podanym adresem swoje przystąpienie do Związku i oznajmić czy zechcą wysłać swego delegata do Warszawy na Walne zgromadzenie. Gdyby wysłanie delegata nie było możliwym prosimy o przesłanie pełnomocnictwa na imię któregoś z panów, mieszkających w Warszawie (naturalnie z podaniem adresu) lub na imię Kazimierza Hemerlinga, delegata lwowskiego. Towarzystwem istniejącym dorywczo, które się pod podanym wyżej adresem zgło-

szą wysłana zostanie zaraz potrzebna ilość statutu wzorowego i dokładna instrukcja jak należy przystąpić do zawiązania Towarzystwa i twardziwego.

— Cykl wykładów religijnych o znaczeniu katolicyzmu w Polsce. Za bardzo szczęśliwą należy uznać myśl lwowskiego Związku kat. towarzystw dobroczynnych, by zorganizować cykl odczytów o charakterze religijnym. Wiadomo jest rzeczą, że nasza sfera inteligencji, choć niejednokrotnie w katolicyzmie bardzo zaangażowane, głębszej więcej naukowej znajomości nie mają. A dla siebie zniszczenie religii w życiu narodowym poza jej wartościami wiecznymi i nadnaturalnymi jest już powszechnie uznawane. Chodzi tylko o ugruntowanie i wyciągnięcie konsekwencji. Te i inne są odczyty, które się mają odbyć tego roku rzeczą światła na pewno tylko zagadnienia jak stan Kościoła w Polsce i jego siły liczebne, jego stosunek do Państwa, jego znaczenie w życiu kulturalnym i rodzinnym stanowisko w sprawie małżeństwa. Takie znów tematy jak spirytizm, kościoły narodowe dotykają pewnych może popularnych — ale błędnych zapatrywań. Obsługa referatów jest na ogół pierwszorzędna, jeśli się zważy, że mówić będą: Ks. Arcybiskup Theodorowicz, Rektor Halban, prof. Abraham prorektor, ks. Wais, prof. Gestmann i inni.

— (Z) Noc Sylwestrowa była ni-zwykłe ożywiona. We wszystkich lokalach publicznych teatrach kasykach i sowyary zeniach odbywała się z-ba-a tak ochoczo jakiego dawno już we Lwowie nie pamiętamy. Przez całą noc utraciła masę a snuły się tłumy rozbawionych osób, zwi-dzając kolejno kawiarnie i lokale rozrywki.

— (Z) Telefon pożarowy w Teatrze miejscowym nie funkcjonuje zupełnie od dłuższego już czasu. T-atr miał zawsze dwa połączenia telefoniczne ze strażnicą a nadto specjalne urządzenie istniało za kulami gdzie strażak ogłowi mógł przez połączenie specjalnego gazika każdej chwili zawezwać pogotowie. Obecnie żadne z tych urządzeń nie funkcjonuje a tem samem na wypadek ognia wykluczone jest telefonem wezwać pogotowie ogniowego. Związka w noc sylwestrową w T-atrze miejskim drżało się na myśl o ewentualnym — co nie da Bóg — wypadku ognia. Kierownictwo Teatru nie powinno lekceważyć tej sprawy.

— Podziękowanie. Dyrekcja Instytutu Głuchoniemych we Lwowie, ul. Zyzakowska 1. 35. składa serdeczne podziękowanie W. P. E. kowej i W. P. dr. Bukowskiej za łaskawie przysłane dotki dla biednej działy nie mniej Towarzystwu cukrowiczemu w Przeworsku, które służyło nader hojny dar 2000 kor. na rzecz Instytutu.

We Lwowie d. 31 grudnia 1919.

Z dyrekcji Instytutu głuchoniemych,
Ks. Józefowicz.

— Zmarli: We Lwowie Michał Kucharski lat 23, agronom, podchorąży W. P., Antoni Tatarowski, lat 41, agent handlowy, Leon Biliński, lat 42, notaryusz, Antoni Szupełuk, lat 69, emer. maszynista kolei państwowych, Bronisława Berodajkiewicz, lat 72 wdowa po urzędniku pocztowym, Leon Han lat 41, pułkownik wojsk ukraińskich.

— Nieostrożny strzał. Przy ul. Kordeckiego 1. 5 postrzelili przypadkowo w piwnicy, kierując lufą karabinu ku ziemi, p. Zofię Swirską, żonę funkcyjnarusza magistratu, lokator p. Józef Rełanski, rzeźnik. Oheca zaradziła karabin, pozostawiony przez siostrzyczkę, żołnierza, udającego się na urlop do Letajska, wyzyść usiłował wyjąć nabój, gdy mu się to jednak nie udało, pechodł do piwnicy i wystrzelił tak niefortunnie, iż strzaskała kula kosc w lewej stopie p. S. Oczywiście nie wiedział nic o obecności w piwnicy.

— Zgubiono. Na ul. Boimów zgubiła p. Sala Steinowa pugilares z znajdującym się wewnątrz złotym zegarkiem, wartości 2000 koron.

Obok kawiarni wiedeńskiej zgubiła p. Marya Herczowa bransoletkę ze złotym zegarkiem wartości 2000 k. ron.

— Pożar. Ostatnimi dniami miejska straż pożarna miała wale do czynienia. Przy ul. Legionów 1 27 w piwnicy kawiarni „Esplanade”, wybuchł pożar niszcząc paki i beczki w piwnicy.

Przy pl. Gołuchewskim 1 4 od rury prowadzącej do komina w mieszkaniu p. Charlotty Gutmanowej zapalił się sufit.

W wagonie pociągu pancernego „Poznańczyk” powstał ogień niszcząc całe wewnętrzne urządzenie i wywołując eksplozję naboju i rezawych granatów.

Na Kleparowiu w magazynie z benzyna wybuchł onegdaj w nocy groźny pożar który dopiero po całonocnej wytężającej pracy udało się naszej s-razie zlikwidować.

Przy ul. Pajarów 1 17 oznił kominiowy wyrządził p. Izidorowi Schranzowskiemu na 2000 kor.

— Pomysłowy młodzieniec. Napad bandycki na mieszkanie p. Zaczekowskiego przy ul. Gołdeckiej 1. 18, o którym w myśl protokołów policyjnych donosiliśmy, zainicjował syn jego Józef, jak wykazało wdrożone śledztwo policyjne, chcąc utaić stratę zastawionego zegarka przed ojcem.

— Dwa wypadki nagłej śmierci zdarzyły się wczoraj we Lwowie. Przy ul. Sypiańskiego 1. 4, zmarł nagle Leon Baliński, notaryusz, liczący lat 41, a przy ul. Zborowskiej 1. 9 ten sam los tragiczny spotkał jakiegoś mężczyznę w średnim wieku, nieznanego nazwiska.

— Ostrożnie z benzyną! Przy ul. Gosińskiego 1. 5 w mieszkaniu Józefa Beera, majstra szewskiego, wybuchła benzyna zmieszana z naftą w lampie. Wybuch był tak silny, iż poczęły odeń palić się rzeczy znajdujące się w pokoju. Przy gaszeniu ognia odniósł B. silne poparzenia.

— Napad w noc Sylwestrową. Na p. Kazimierza Bienkowskiego, wracającego z rodziną do domu nadszło jakieś podbite towarzystwo na ul. Kościelnej i wszcząwszy swanturę, ranilo go nożem w prawą rękę, jego zaś żonę Helenę, w twarz. Poranionemu m-żństwu udzieliło Pogotowie ratunkowe pomocy.

— Kresowe biuro prasowe donosi: W ciągu grudnia w różnych miejscowościach ziemii Mińskiej odbywały się zwołane przez straż kresową wiece ludowe. Gromadziły się na nieb po kilkadziesiąt a niekiedy po kilka tysięcy osób. Program wiecu składał się głównie z przemówień na temat dawniejszych stosunków Polski z Litwą i Białorusią. Wiece kończą się zazwyczaj uchwałą wejścia w ścisłą łączność z Polską.

— Sąd dorozny w Sosnowcu. Wczoraj wykonano w Sosnowcu pierwszy wyrok śmierci sądu doroznego na bandytę Franciszka Kelsa za zbrodnię rabunku.

— Anarchia na Węgrzech. Według doniesień *Journalu* Węgry nie mogą przetrwać się z bolszewizmem przysięg do ładu Administracya na pr-wimocy nie chce spólnie zarządzeń z Budapesztu i każdy komisarz rządu działa na własną rękę. Armia narodowa szerzy wszędzie popłoch przez swoje gwałty i rabunki. W samym Budapeszcie odbywają się samowolne atezto-wania.

— Wydanie ces. Wilhelma. W czasie ostatnich narad londyńskich rządy angielski i francuski zade-ydowały, by zająć wydanie b. ces. Wilhelma z chwilą wejścia w życie traktatu pokojowego. Na życzenie Francji ma być również wydany b. następca tronu niemieckiego.

— Dokumenty niemieckie, dotyczące początków i przyczyn wojny, wydawane obecnie z tajnych archiwów przez rewolucyjny rząd niemiecki, nie budzą tak szerokiego zainteresowania, jakby się tego spodziewać należało. Publiczność czytająca od pierwszych dni zachowała wobec nich rezerwę, albowiem jest rzeczą, nie ulegającą wątpliwości, że dokumenty te zostały wydane w cenzurowanej postaci i mają na celu raczej zdjąć odpowiedzialność z Wilhelma II. i ówczesnego rządu niemieckiego.

— Mrozy i roztopy w Niemczech. Ze wszystkich stron Niemiec donoszą o wielkich mrozach w dniu wczorajszym. W okolicy Kłajpedy było 20 stopni C. mrozu. Wszystkie rzeki zamarały, wskutek czego żegluga ustała zupełnie, co oczywiście odbiło się na dostarczaniu żywności nie tylko do Berlina, lecz także do wielu innych miast południowych. Natomiast z południowo-zachodnich części państw donoszą o niezwykle wysokiej temperaturze powietrza, co wywołuje roztopy. Rea wezbrał do tego stopnia, że wielu miastom nad-rńskim grozi poważne niebezpieczeństwo. W Kolonii i Düsseldorfie woda dotarła już do mieszkań, a górny Ben zbiera coraz bardziej.

— Boże Narodzenie w Paryżu. Paryż obchodził pierwsze pokojowe Boże Narodzenie z nadzwyczajnym entuzjazmem. W pierwsze święto panowało w mieście nadzwyczajne ożywienie. Olbrzymie tłumy zwiadały kościoły i miejsca zabawy.

— Krzyżeski rabuś. W związku z sądzaniem przemysłowca niemieckiego Roberta Roehlingsa, dyrektora huty żelaznej w Karlsruhe na wygnanie i 10 milionów franków grzywny, podają pisma następujące szczegóły: Roehling organizował podczas wojny systematyczne zniszczenie hut i fabryk francuskich w okolicach objętych najazdem niemieckim. Po zawieszeniu broni kazał skradzione maszyny rozsądzać dynamitem. Na jego zamku znaleziono niezliczoną ilość skradzionych przedmiotów i kilka tysięcy metrów mat-ryj bawelnianych.

— W przepaści. B. K. podaje depesza iskrową z Moskwy, wysłaną do *Petit Parisien*, że pociąg idący z Omska, w któ-

rym znajdowali się ministrowie rządu Kozłowa wykołosił się i spadł w przepaść. Wszyscy ministrowie ponieśli śmierć.

— Posłowie włoscy u bolszewików. *Giornale d'Italia* donosi, że na onegdajszym posiedzeniu parlamentu włoskiego, poseł Bombacci, socjalista-maksymalista, zapytał prezydenta gabinetu Nitti'ego, dlaczego nie pozwala udać się posłom socjalistycznym do Rosji. Prezydent odparł, że nie da takiego pozwolenia samym tylko posłom socjalistycznym, lecz zamierza w najbliższym czasie wysłać do Rosji po dwu deputowanych z każdej grupy, celem bezstronnego i głębokiego zbadania stosunków tam panujących. W ten sposób stanie się zażość wymaganiom prawdy i sprawiedliwości. Propozycja ta spotkała się z przychylną opinią w kręgach parlamentarnych.

— Bolszewicy nie chcą pokoju. Organ bolszewicki *Prawda* notuje słowa komisarza ludowego Gudiewa, który oświadczył, że nawet gdyby pokój został zawarty, będzie on tylko zawieszeniem broni, albowiem bolszewizm nie może zaprzestać walki z imperializmem.

— Bolszewizm w Indjach. *Lwiestja* moskiewskie podają wiadomość, że komisya, złożona z wybitnych bolszewików Hindusów przybyła do Samary nad Wołgą. Przewodzący ci oświadczyli, że 300 milionów Hindusów czeka chwili odpowiedniej do zerwania ja-rzma angielskiego i przylączenia się do Rosji sowieckiej.

— Główny dworzec w Marsylii solonał doszczętnie. Sakoda wynosi wiele milionów franków.

— Kto czem wojuje... W Lisbonie wykryto 90 bomb w mieszkaniu członka bojówki syndykalistycznej, który został rozszerepany manipulując środkami wybuchowymi.

— Rekord lotniczy. W środę lotnik francuski O-sal pobit rekord wysokości lotu z pasażerami, albowiem w towarzystwie dwóch sportsmenów wznosił się do wysokości 6800 m.

— Belgia jest najtańszym krajem z po-śród państw, które brały udział w wojnie. Ceny wynoszą tam obecnie: za kilogram mięsa mrożonego 2.75 fr., rosółowego 2.50 fr., masła deserowego 5.75 fr., solonego 5.50 fr., kawy 2.80 fr., ryżu 1.12 fr., słoniny i smalcu amerykańskiego 3.75 fr., margaryny 2.40 fr.

— Do bleguna. Planowana ekspedycja do biegduna południowego, która ma się odbyć pod kierunkiem pilota Z. Copego, ma opuścić Londyn w czercu 1920 na okręcie „Terra Nova” pochodzącym z ekspedycji Scotta. Zamierzone jest wzięcie na pokład także latawca, celem przebycia drogi po wietrznej wielkiej baryery lodowej.

— Nowy dar Rockfellowa. Rockfeller ofiarował ponownie 100 milionów dolarów na cele naukowe i filantropijne.

— Dżuma. Dyrektor Instytutu Pasteura Dujardin Beauneta oświadczył współ-pracownikowi *Matina*, że we wielu partach morza Śródziemnego jak n. p. w Salonikach, Aleksandrii i Konstantynopolu znajdują się ogniska dżamy. Poczyniono już energiczne środki zaradcze.

— Ulepszenie telegrafu bez drutu. Z Nowego Jorku donoszą, że generał Queira szef amerykańskiego oddziału telegraficznego brobił odkrycie ulepszonego telegrafu bez drutu na podstawie którego będzie można prowadzić piętnaście i więcej rozmów równocześnie na odległość 1.000 klm. Wynalazca zrzekł się wszelkich finansowych korzyści z tego odkrycia. Odkrycie nie wymaga żadnych nowych wydatków, a tylko potrzebuje ustawienia generatorów dla wytworzenia wysokich prądów.

— Wydział Tow. Dziennikarzy polskich ukonstytuował się wybierając skarbnikiem Karola Kucharskiego jego zastępcą Bolesława Lewickiego, sekretarzem Wacława Naake-Nakęskiego, zastępcą zaś Stanisława Zachariasiewicza.

— Komitet wigilijny zaprasza wszystkie panie, które urządziły wigilię dla żołnierza Zastogi lwowskiej na posiedzeniu sprawozdawczym, które się odbędzie w sobotę w sali ratuszowej o godz. 4 popoł.

— Ze Związku społeczno-narodowego. Zebranie członków Związku społeczno-narodowego odbędzie się w sobotę, dnia 3 stycznia o godz. 5 po poł., w pokoju klubowym kawiarni „Renaissance” (róg ul. Kościuski i 3 Maja).

— W Związku Adwokatów Polskich (ul. Zimorowicza 9) odbędzie się w piątek 2 stycznia o 6 wieczorem wykład dr. Sta-

niśława Krzemickiego „O ustawie walutowej”. Goście mile widziani.

— Zebranie członków O. N. V. odbędzie się dnia 3 stycznia o godzinie 5, Zyzakowska 9, I. p.

— Bal słuchaczy Politechniki wydz. budowy maszyn pod protektoratem pp. Neumannowej hr. Ponickiej, hr. Tarnowskiej, gen. Gologórski go, ks. Lubomirskiego i Rektora Matakiewicz odbędzie się w sobotę, d. 10 stycznia 1920 r. w salach Kasyna miejskiego. Początek o godz. 9 wieczorem. Zaproszenia, których ilość jest ściśle ograniczona, wydaje komitet ba owy w sekretaryacie Kasyna miejskiego codziennie od 4—6 po poł.; bilety zaś za okazaniem zaproszenia począwszy od 1 stycznia 1920 w godzinach wył wymienionych. Wstęp na salę bezwarunkowo i jedynie za okazaniem imiennego zaproszenia.

Moment.

(wi) Był dziś rano moment krótki, gdy przez wydmuchaną wiatrem w obmurach szeregłypnęło słońce złotem okiem.

Z góry patrząc, miało się wtedy niezwykły widok. Z głębokiej kotliny Lwowa, którą obsiadły mgły gęste i ciemne, wyłoniły się raptem ni to nereidy i trytony z fal morza jakiegoś po böcklinowsku barwne, promienne, soczyste twory. Uśmiechały się krasą młodego poranka, — jedne na pierwszym planie, wyraziste, bujne dojrzałością koloratu, zoczyła iskrami się rozkosznie i zalotnie, inne poza welonem oparów, jak oblubienica rzymska w oczekiwaniu oblubieńca, który ma zdjąć z niej zasłonę.

Taki jeden, przelotny uśmiech słońca — co on zdziałać może!

A rzuciło go nam cno, jakby bilet w-woroczny. Może to złotem literami był wypisane życzenia dniom idącym przed nami? Jasność, barwność uroda... Zaprawdę — to brzmi ogólnikowo, nazbyt ogólnikowo. Ale to są tylko złote ramki dla tego arkusza, na którym jak ongi, za lepszych czasów, kominiarze przynosili nam powinnowanie dokumentnie w częstochowskich rymach upowite, a który dziś sobie każdy sam zapisuje w duchu...

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

W piątek 2 stycznia o godzinie 7 wieczorem po raz 4 „Rycerz z Tabędziem” Br. Winawera w niezmięnionej obsadzie.

W sobotę 3 stycznia o godzinie 3 po południu po raz 6 „Wasy peruka”, komedia w 3 aktach J. Korzeniowskiego.

W sobotę 3 stycznia o godzinie 7 wieczorem po raz 5 „Seans”, operetka w 3 aktach St. Dunikowskiego i Fr. Koniora.

W niedzielę 4 stycznia o godzinie 3 po południu „Halka”, opera narodowa St. Moniuszki.

W niedzielę 4 stycznia o godzinie 7 wieczorem po raz 4 „Zasadzka”, sztuka w 4 aktach Henryka Kistermackersa.

W poniedziałek 5 stycznia o godzinie 7 wieczorem „Tosca”, opera w 3 aktach Pucciniego.

Dzisiejszy wieczór pleśni został odwołany z powodu przeziębienia się p. Korolewicz-Waydowej.

Telegramy P. A. T.

Zyczenia noworoczne.

Warszawa. W dzień Nowego Roku składano Naczelnikowi Państwa życzenia noworoczne w pałacu Łazienkowskim w sali audyencyjnalnej.

Po wystąpieniu w kaplicy Ławiejskiej Mszy św. odprawionej przez mr. Lesława Pleszyńskiego, kapelana Naczelnika Państwa, przeszedł Naczelnik Państwa do pałacu. O godzinie 11 składali Naczelnikowi Państwa życzenia imieniem Sejmu ustawodawczego p. Marszałek wraz z posłami.

P. Marszałek Trąmpczyński przemówił jak następuje:

Panie Naczelniku! Imieniem posłów do Sejmu składam Panu Naczelnikowi najserdeczniejsze życzenia. Gdy przed kilku dnia-

mi zapewniałem nowy Bład że wszelkie sprawy państwowe znajdują w Sejmie wielką wierność i zwiakła wierność, nie było to zapewnienie przesadą i frazesem, lecz rezultatem dziesięciolecia doświadczeń i obserwacji. Długość iść dalej, mogą Pana Naczelnika zapewnić, że życzeniem wszystkich stronnictw w Sejmie jest ciągłe, ścisłe i chętnie współdziałanie nie tylko członków Rządu między sobą ale także Władzy ustawodawczej z jednej, a Władzy wykonawczej z drugiej strony. Nie wątpię, że zamierzenia Pana Naczelnika idą w tym samym kierunku. Życzeniem naszym jest, aby wpływ Pana Naczelnika wywierał tak dodatni skutek, jak tego wymaga interes Ojczyzny.

Naczelnik Państwa odpowiedział: Dziękuję Panu Marszałkowi i Panom Posłom najserdeczniej za wyrażone życzenia. Sejm jest zawsze dla mnie instytucją, bez której normalne życie w Polsce jest niemożliwe. Dlatego też wszelkich starań dokładałem z początku naszej niepodległości aby był zwołany jak najprędzej do wielkiej wspólnej pracy nad odbudowaniem Ojczyzny. Sejm polski zajmie zawsze pierwszorzędne stanowisko. Ja ze swej strony w uznaniu tej poważnej roli Sejmu składam moje życzenia, aby prace Panów były możliwie owocne.

W imieniu Rządu Prezes Ministrów P. Skulski wygłosił następujące przemówienie: Panie Naczelniku! W imieniu Rządu i reprezentowanych tu władz składam Ci, jako głowie Państwa najgorętsze życzenia.

Polsce życzymy, aby każdy następny jej rok był lepszy od poprzedniego, aby osiągnęła potęgę i chwałę godną jej majestatu i majestat ten panował niepodzielnie w rękach wszystkich jej synów.

Na przemówienie to odpowiedział Naczelnik Państwa jak następuje:

Szanowni Panowie! Dziękuję serdecznie za życzenia złożone w Waszym imieniu przez P. Prezydenta Ministrów. Na rządzie polski, wychowane przez poprzedników i panów w duchu braku inicytywy, w duchu wszelkiego od rzędu, w duchu, który pozostawił po sobie głębokie ślady w społeczeństwie, ciężką wielką obowiązkami. Życzę Panom, aby Rząd Polski wniósł możliwie silnie w społeczeństwo ducha inicytywy, ażeby mogło do przyszłego roku zrobić tak dużo, aby cała Polska razem z Wami mogła powiedzieć: „Niech żyje ten Rząd, który Ojczyznę dał kawałek szczęścia!”

O godz. 11:30 przyjął Naczelnik Państwa przyjął ciała dyplomatyczne zebrane w sali Salomona. Dyrektor protokołu hr. Przeszkielecki wprowadził przed tawiciele ciała dyplomatyczne do sali audyencyonalnej, w której oczekiwał Naczelnik Państwa w otoczeniu Rządu, polskich przedstawicieli dyplomatycznych oraz dygnitarzy. Obecni byli: Nuncyusz papieski mgr. Batti, poseł francuski Prallon, poseł amerykański Gibson, poseł belgijski Ypersele van Striham, poseł rumuński Florescu, poseł angielski Horace Rumbold, rada legacji włoski markiz Constanzo Compades d'Brichanton w zastępstwie nieobecnego w Warszawie posła włoskiego, charge de affaires: hiszpański Contreras Biegler, szwedzki Danielson, a wreszcie delegat republiki czesko-słowackiej: Badyński. Każdy z nich z personelem poselstwa. Przybyli również przedstawiciele misyj wojskowych: włoskiej gen. Romelli, japońskiej kapitan Jamavaski, rumuńskiej pułkownik Basulescu.

Imieniem ciała dyplomatycznego przemówił dziekan tegoż mgrs. Batti w następujących słowach:

Excellencyo!

Osuje się wysoce uszczęśliwiony mogąc być urzędowym wyrazicielem hołda i życzeń, które Panu składa ciało dyplomatyczne w Polsce akredytowane w dniu tym w którym rozpoczyna się rok nowy. Wedle dość powszechnej opinii słowa urzędowe, dyplomatyczne nie są ściśle biorąc synonimami słów szczerych i serdecznych, ale urzędowość i dyplomacja w tym przynajmniej wypadku nie wtrącają by przeszkodą ani też nie mogą ująć najzupełniej szczerości i serdeczności. Szczerść i serdeczność, niezależnie od Pańskiej uprzedzającej i serdecznej dobroci, znanej nam wszystkim tak dobrze, płynie w dniu dzisiejszym z głębi naszych serc i naszych dusz.

Gdy nasi drodzy krewni i przyjaciele gdzieś tam daleko w naszych stronach rodzinnych wymieniają pomiędzy sobą życzenia i powinszowania z wyłączeniem najszczerzejszych uczuć w słowach niewyszukanych a przyjacielskich, chciałbym powiedzieć, że niemożność pobytu wraz z nimi wynagradzamy sobie przychodząc tu do Pana.

Oto uczucia jakie nas ożywiają w tej chwili. Lecz szczerść i serdeczność chwilnie zmniejszają wcale jej wielkości i uroczystości, które przeto czynią jeszcze bardziej sympatycznymi. Szczerść i serdeczność odnosi się do tego, czem jesteśmy, wielkość i uroczystość do tego, co reprezentujemy dla pana, ponieważ pan reprezentuje naród wielki, naród męczeński przez swoją przeszłość, naród budzący podziw przez

swoją teraźniejszość, w tej chwili osłabiej, w jego świetnej historii.

Ciała dyplomatyczne zawiera i skupia wobec Pana w tym pięknym pałacu Stanisława Augusta liczną reprezentację, (która niebawem będzie jeszcze liczniejszą) organizację polityczną i państw całego świata, takiego, jaki właśnie wyszedł ze straszliwej wojny, która wtrąciła go w ten zamęt głębokich, mający odważyć płyty grobowe, pod którą jęczała Polska pogrzebana, spętana, lecz nie umarła. Państwa świata starego i nowego, dawne państwa i państwa nowopowstałe, wojujące i neutralne, wszystkie stoją przed Polską, którą Pan uosabia. Ten co ma wielki zaszczyt być ich rzecznikiem reprezentuje nadto, aczkolwiek bardzo niegodnie potęgę, która nie jest potęgą tego świata, jest to bowiem potęga przedewszystkiem moralna, utworzona przez posłów dobrowolnych milionów i milionów umiów chrześcijańskich przez najstarsze i najszersze zastosowanie prawa samookreślenia.

Wszystko to dzieje się w Łazienkach, by nieść życzenia Polsce po raz pierwszy po jej zmartwychwstaniu i po jej powrocie do zgromadzenia narodów wolnych i niepodległych. Nie jest to powiedziedź za wiele, mówiąc, że ta chwila i ta cała scena swoją szczerścią i serdecznością posiadają prawdziwą wielkość i prawdziwą uroczystość. Uczynił Pan bardzo dobrze, Ekszellenco, dając takiej chwili, tej scenie tło takie, jak te wdzięczne Łazienki. Można było powiedzieć, że nieszczęśliwy król Stanisław August budując ten pałac rozsyłał jedynie ręką nieświadomą kwiaty i uśmiech sztuki na łóżko umierającej i przygotował jej mauzoleum śmiecia i pastę.

Pań zadanie kłam temu przykre mu słowu! Polska wraz z Panem do pięknych Łazienek jasniejąc nową młodością. Uf a w nową przyszłość przyjmuje tu powinszowania i życzenia świata! Widziałem dziś ciekawy obraz znanego malarza polskiego, Król Stanisław August na wygnaniu w Grodnie spogląda oczyma pełnymi rozpaczy na obraz przedstawiający jego ukochane Łazienki. Gdyby był mógł przewidzieć tę chwilę, tę scenę, którą tu przeżywamy. Ta scena ta chwila, z której jesteśmy dumni i szczęśliwi, mogą być jej aktorami wraz z Panem, oto teraźniejszość, która jest najpewniejszą ręką i szczęśliwą przyszłości, z której czerpiemy natchnienie, aby z pełną ufnością życzyć Waszej Ekszellency szczęśliwego Nowego Roku, a Polsce życzyć nie tylko szczęśliwych lat ale także całych wieków pomyślności światowej i szczęśliwych.

Naczelnik Państwa odpowiedział:

Monsieur! Nuncyusz! Ekszellenco! Panowie! Bardzo serdecznie dziękuję Ekszellency za życzenia, które co dopiero Pan złożył Polsce w pierwszym dniu Nowego Roku. Jestem głęboko wzruszony sposobem w jaki Mrs. Nuncyusz, szebiał do chwili obecnej nawiązać wspomnienia które wywołuje u nas ten pałac Łazienkowski.

W Polsce zmartwychwstałej zdają sobie dobrze sprawę z tego, że jej niepodległość zrodziła się z wielkiej krwi i zwycięskiej, która słażyła pod tymi samymi standardami tyle walecznych narodów.

Ogromne cierpienia, w tej wojnie przewlekłej winne być łagodzone pracą pokojową, która zatrza ślady olbrzymich zmagań.

Polska, wdzięczna i wierna swoim przedziernym i związkom przyjaciół, weźmie udział według swoich najlepszych sił w pracy utrwalenia pokoju i będzie współdziałać dla dobra ludzkości z wszystkimi narodami cywilizowanymi. Panowie! Jestem szczęśliwym że mogę wyrazić za pośrednictwem Panów moje powinszowanie i najszersze życzenia pomyślności dla państw, które reprezentują, a z którymi Polska, włączona jest węzłami tradycyjnej przyjaźni. Rząd jest mi bardzo, że przy tej sposobności mogę wyrazić serdeczne życzenia noworoczne również Panom.

Osobno składali życzenia: delegacja rządu Kozłaka oraz przedstawiciele Łotwy, nieakredytowanej dotąd przy Republice polskiej. Po godz. 12 zgromadzili się w sali audyencyonalnej przedstawiciele władz cywilnych, państwowych i komunalnych, oraz duchowieństwo wszystkich wyznań. O godz. 12:30 złożyli Naczelnikowi życzenia: generałicya, przedstawiciele władz i urzędów wojskowych, oraz delegaci poszczególnych pułków, wreszcie misja wojskowa francuska.

Minister spraw wojskowych generał Leśniewski imieniem zebranych wygłosił następujące przemówienie:

Wodzu Naczelniku! Z uczuciem prawdziwej dumy przychodzę złożyć życzenia noworoczne w imieniu starej braci żołnierskiej, która pod Twoją wodzą tak wspaniale krańce Rzeczypospolitej przed wroga zalewał osłania.

Świadomi jesteśmy — jak zresztą każdy w narodzie — że dzielność tę i wytrwałość naszego żołnierza przedewszystkiem urokowi i mocy Twojego wielkiego imienia przypisać należy. Tyś przez czyn swój zbrojny

w chwili wybuchu zawieruchy światowej uczynił sprawę polską sprawą międzynarodową. Tyś był tym, który później z niczego, dzięki tylko potężnemu duchowi Twemu i gorącemu umiłowaniu Ojczyzny siłą wielką armię polską stworzył. Ty Naczelniku, Ty a nikt inny dokonał tego wspaniałego, wielkiego, olbrzymiego w skutkach swoich i znaczeniu twym, który zwiemy zjednoczeniem siły zbrojnej polskiej w jedną potężną armię narodową.

U progu Nowego Roku przyjmij, Wodzu nasz, nasze serdeczne, szczerze życzenia pomyślności we wszelkiej pracy i samierzeniach wielkich oraz zapewnienia, że każdego dnia, każdego czasu rozkaz Twój znajdzie nas na posterunku gotowych wszystko spełnić dla sprawy ojczyznej, której Ty życie całe poświęcaasz.

Na to przemówienie odpowiedział Naczelnik Państwa:

Dziękuję Panom a od siebie życzę Panom, aby armia Polska w tym roku po spełnieniu swego zadania mogła przejść do pokojowej łęki. Zadanie jej jest jeszcze olbrzymie, zadanie to wymaga ze strony wojskowej wielkiej dyscypliny i opanowania się. Stoimy może przed rozstrzygnięciem w sprawach wschodu, przed ostatecznym ustaleniem zarówno wszych granic na wschodzie jakoteż takiego czy innego porządku na wschodzie. Stoimy przed zakończeniem tego wszystkiego, co burza światowa, jaka zerwała się w roku 1914 zrodziła.

Na armię polską padło i spada jedno z najtrudniejszych zadań, jedna z największych trudów, jedna z największych prac. Chciałbym być z armii polskiej dumny i szczęśliwy, jak jestem nim dotąd. Winszuję Panom i życzę, aby każdy z Was i wszyscy podwładni spełnić mogli ze sławą i chlubą dla armii polskiej swój obowiązek.

Z kolei przemówił imieniem misji francuskiej gen. Massenot, któremu za złożone życzenia podziękował Naczelnik Państwa.

O godzinie 1 przyjmował Naczelnik państwa życzenia reprezentacji miasta Warszawy, instytucji społecznych, kulturalnych stowarzyszeń prasy i t. p. Imieniem zebranych złożył Naczelnikowi Państwa po staropolsku życzenia „Dośięgo Roku” Prezydent miasta Białuński, a co Naczelnik państwa podziękował w szczerych słowach.

Obrót Banku austro-węgierskiego.

Warszawa W trzecim tygodniu grudnia z r. wzrósł obrót banku austro-węgierskiego o 1 074 6 milionów koron, t. j. na 53 109 41 milionów.

O wywiad z Ministrem Polskim.

Paryż. (Havas) Polski Minister spraw zagranicznych Patek rozszalał motę do prasy, w której oświadczył, że wywiad, który pojawił się w *Journalu* paryskim, nie oddaje ściśle jego myśli. Patek oświadczył wobec sprawozdawcy wspomnianego pisma, że zachodzi nagła konieczność zawarcia sojuszu wojskowego między Francją, Anglią i Polską przeciwko bolszewikom, przygotowującym wielką ofensywę wiosenną przeciw Polsce.

Foch nie chce być senatorem.

Paryż. (Havas) *Matin* donosi, że marszałek Foch nie przyjął kandydatury senatu, ofiarowanej mu przez departament Finistère.

Odstąpienie Borneo.

Paryż. „*Action Nationale*“ dowiaduje się z politycznych kół holenderskich, że Holandia gotowa jest odstąpić kolonię Borneo.

Odbudowa kolei rumuńskich.

Paryż. Z Bukaresztu donoszą: Pisma rumuńskie podają wiadomość, że rząd rumuński zwrócił się do inżynierów francuskich, angielskich i amerykańskich, ażeby zgłosili się do podjęcia odbudowy linii kolejowych, zniszczonych przez wojnę.

Złodzieje.

Wiedeń, 1. b. m. *Telegr. Comp.* Budapeszt. Ze śledstwa w sprawie gospodarki finansowej z czasów bolszewickich w Budapeszcie wynika, iż komisarze ludowi przemócili sw jego czasu 197 milionów koron dla celów agitacyjnych do Wiednia i że 23 milionów koron zostało rozdzielonych między zwolenników komisarzy ludowych.

O wydanie Bel Kuhna.

Wiedeń, 1. b. m. *Telegr. Comp.* Budapeszt. Akcja dotycząca wydania Bel Kuhna została przedłożona przez sąd budapeszteński ministerstwu sprawiedliwości. Przeciw Beli Kuhnowi wytoczono oskarżenie o 236 morderstw, 19 rabunków, 6 wypadków kradzieży i fałszerstw banknotów.

Odwiedziny sowieckie.

Wiedeń, 1. b. m. BK. Londyn. Kongres związków robotniczych prosił o wystawienie paszportów dla delegacji celem odwiedzenia Rosji sowieckiej. Rząd oświadczył że nie może wystawić paszportów do kraju, z którym nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych.

Ameryka a ratyfikacja traktatu.

Wiedeń, 1. b. m. *Der neue Tag* donosi, że kół dyplomatycznych, że Wilson sawiadomił Najwyższą Radę w Paryżu, iż obecnie sądzi, że może gwarantować za ratyfikację traktatu przez senat amerykański.

Włochy a Czechosłowacja.

Wiedeń. *Telegr. Comp.* donosi za dziennikami tryjesteńskimi, że w Paryżu rozpoczęły się rokowania między ministrem Sjaloją i ministrem czeskim Benesem co do podjęcia stosunków handlowych między Włochami a Czechosłowacją. Pozowne spotkanie obu tych ministrów odbędzie się między 4 a 6 b. m. w Tryście.

Ujednostajnienie armii czeskiej.

Praga. Biuro prasowe ministerstwa obrony nr. dowoj wydało 1 b. m. rozporządzenie, na mocy którego wszystkie formacje wojskowe armii czeskiej, tak obecne jak i rozbite, zostaną zjednoczone dla ujednostajnienia armii. Prezydent republiki wydał z tej racji rozkaz dzienny, w którym wzywa żołnierzy do zachowania dyscypliny i gotowości dla odparcia niebezpieczeństwa grożącego republice.

Z ostatniej chwili.

Z frontu małopolskiego.

(Od naszego korespondenta wojennego).

(Z) Ostatni komunikat zagranicznego sztabu generalnego donosi o posunięciu się wojsk polskich wpród, to jest do linii Płoskirów-Starokonstantynów.

Przed kilku dniami donieśliśmy o gotującej się zmianie sytuacji na froncie małopolskim i ewentualnych przesunięciach linii a to z powodu tego, że oddziały denikinowskie opuściły teren aż po wymienione punkty.

Ludność witała nasze wojska z żywym zadowoleniem gdyż niśac one ład i porządek i zabezpieczając przed bolszewikami.

Kwestya czynszowa.

Jak nas informują, niektórzy właściciele realności, opierając się na pogłosce, że ma być wydana ustawa dopuszczająca wydatną podwyżkę czynszów, zaczęli już obecnie regulować swe interesy w ten sposób, że lokatorom dyktują podwyżki czynszu w niektórych wypadkach nawet bardzo znaczne. Oczywiście jestto akcja samowolna i nie będzie ona utrzymana się mogła wobec sądów, które orzekają swe wydatki na podstawie obowiązujących ustaw, a nie na podstawie pogłosek o ustawach, które mogą kiedyś być uchwalone. Leży więc w interesie nietylko lokatorów, lecz także właścicieli realności, by dotychczasowe w sprawie czynszu przepisy prawne były przestrzegane i nadal.

Naczelnik i odpowiedzialny redaktor:
STANISŁAW ROSSOWSKI.

NADESLANE.

Na tę rubrykę Redakcyo nie bierze odpowiedzialności

Z okazji zmiany roku zasylam serdeczne życzenia Szanownym moim P. T. Odbiorcom, dziękując za dotychczasowe wsparcie mojej firmy.

Polecam się nadal łaskawym względom i zostaję

z poważaniem

Ludwik Hoszowski

Lwów, ul. Akademicka 1. 3.

Lwów, ul. Wałowa 1. 3.
Sekundaryusz
Szpitala powsz. **Dr. Z. GROSSEK**
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od godziny 1-5, Lwów, Rynek 41, 1. p.

OGŁOSZENIA URZĘDOWE.

Rozmaite obwieszczenia.

C. II. 529/19 (1). Przeciw nieobjętej masie spadkowej ś. p. Ilka Suszańskiego w Gawareczyźnie wniesiony został do sądu powiatowego w Olesku przez Annę Wiślińską, żonę Stefana, w Gawareczyźnie, pozw o 200 koron z pn. Na podstawie pozwu wyznaczono audyencyę na dzień 29 stycznia 1920 godz. 10 rano sala biuro nr. 9. Celem strzeżenia praw wyżej wspomnianej nieobjętej masy spadkowej ustanawia się p. dr. Michała Goldsohna, adwokata w Olesku, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie wyżej wspomnianą nieobjętą masę spadkową w rzecznej sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo, dopóki masa spadkowa przeprowadzona nie zostanie.

Sąd powiatowy, Oddział II.
Olesko, dnia 19 grudnia 1919. (6595)

C. II. a 528/19 (1). Przeciw nieobjętej masie spadkowej ś. p. Ilka Suszańskiego w Gawareczyźnie wniesiony został do sądu powiatowego w Olesku przez Annę Wiślińską, żonę Stefana, w Gawareczyźnie, pozw o 1.000 koron zpn. Na podstawie pozwu wyznaczono audyencyę na dzień 29 stycznia 1920 godz. 10 rano sala biuro Nr. 9. Celem strzeżenia praw wyżej wspomnianej nieobjętej masy spadkowej ustanawia się p. dr. Michała Goldsohna, adwokata w Olesku, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie wyżej wspomnianą nieobjętą masę spadkową w rzecznej sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo dopóki masa spadkowa przeprowadzona nie zostanie.

Sąd powiatowy, Oddz. II.
Olesko, dnia 19 grudnia 1919. (6594)

Edykta

w sprawach uznania za zmarłego.

T. 90/19. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Piotr Lutczyk urodzony 7 czerwca 1882 w Batorycach i tam zamieszkały, żołnierz 10 p. p. austriackiej armii. Dochodzenia wykazały, że Piotr Lutczyk miał być zabity na froncie rosyjskim w r. 1917.

Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 24 i 27 u. c. i § 10 ustawy z 31 marca 1918 Nr. 128 Dz. p. p., zarządza się na wniosek Maryi Lutczyk postępowanie ce-

lem uznania wymienionej osoby za zmarłą, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi albo p. dr. Wolfowi Pillersdorffowi w Przemyślu, którego ustanawia się kuratorem i obrońcą wężła małżeńskiego.

Piotra Lutczyka wzywa się, aby stawił się przed sądem podpisanym lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 4 maja 1920 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sąd okręgowy Oddział IV.
Przemyśl, 4 listopada 1919. (6542 2-3)

T. V. 252/19 (2). Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Maciej Sasiela syn Piotra i Zofii, urodz. 9 stycznia 1837 w Stanisławskim i tam zamieszkały, wydalil się przed około 50 laty na fiis i od-tąd ślad o nim zaginął.

Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 1 ust. 1 ustawy z d. 12 października 1914 L. 276 zarządza się na wniosek Honoraty Kolanowej w Stanisławskim śp. Sokółów postępowanie, celem uznania wymienionej osoby za zmarłą, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi, albo p. Peszkowskiemu, adwokatowi w Bieszczowie, którego ustanawia się kuratorem.

Macieja Sasiela wzywa się, aby stawił się przed podpisanym sądem, lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 20 listopada 1920 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręgowy, Oddział V.
Rzeszów, 20 października 1919. (6531 2-3)

T. 115/19 (3). Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Mikołaj Szmigiel urodzony dnia 19 maja 1880 w Stojańcach, w sierpniu 1914 powołany został do 89 pp. Wedle przeprowadzonych dochodzeń tenże w bitwie pod Kurowem - Pęchańcami miał zginąć 2 listopada 1914.

Gdy zatem przyjąć należy, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 24 i 27 ust. cyw. i § 7 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 Dz. p. p., przeto zarządza się na prośbę Anny Szmigiel postępowanie, celem uznania wymienionej osoby za zmarłą, a zarazem ogłasza się, aby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi, lub panu dr. Izakowi Peczenikowi, adwokatowi w Przemyślu, którego ustanawia się kuratorem i obrońcą wężła małżeńskiego.

Mikołaja Szmigela wzywa się, aby stawił się przed podpisanym sądem, lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 4 maja 1920 sąd na ponowną prośbę orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sąd okręgowy Oddział V.
Przemyśl, 4 listopada 1919. (6539 3-3)

T. 114/19 (3). Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Michał Legan syn Jakóba, urodzony w Stojańcach 7 września 1889 i tam zamieszkały, został powołany 1 września 1914 do 89 pp., od czerwca 1915 roku nie ma o nim żadnej wiadomości, wedle dochodzeń tenże miał paść w bitwie.

Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego stwierdzenia śmierci w myśl § 24 i 277 ustawy cyw. i § 7 ust. z 16 lutego 1883 Nr. 20 Dz. p. p., wdraża się na wniosek Katarzyny Legan postępowanie, celem uznania wymienionej osoby za zmarłą, a zarazem ogłasza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi albo panu adw. dr. Aleksandrowi Kopystańskiemu w Przemyślu, którego ustanawia się kuratorem i obrońcą wężła małżeńskiego.

Michała Legana wzywa się, aby stawił się przed podpisanym sądem lub w inny sposób uwiadomił o swem życiu. Po dniu 31 maja 1920 sąd na ponowną prośbę orzeknie ostatecz o wniosku.

Sąd okręgowy, Oddział V.
Przemyśl, 1 listopada 1919. (6541 3-3)

T. 117/19 (3). Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Michał Legan syn Jan urodzony 21 sierpnia 1889 w Stojańcach i tam zamieszkały. W roku 1914 powołany do 89 p. p. Dochodzenia wykazały, że Michał Legan podczas szturm pod Opatowem 1 listopada 1914 zginął.

Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 24 i 277 ustawy cyw. i § 1 ust. z dnia 16 lutego 1918 Nr. 20 Dz. p. p., zarządza się na wniosek Maryi ze Sawków Legan postępowanie celem uznania wymienionej osoby za zmarłą, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi albo p. dr. Izakowi Peczenikowi, adwokatowi w Przemyślu, którego ustanawia się kuratorem i obrońcą wężła małżeńskiego.

Michała Legana wzywa się, aby stawił się przed podpisanym sądem, lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 4 lutego

1920 r. sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sąd okręgowy, Oddział V.
Przemyśl, 4 listopada 1919. (6539 3-3)

T. 153/19 (4). Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Piotr Błahuta urodzony 6 listopada 1895 w Tyszkowicach i tam zamieszkały, powołany w styczniu 1915 do pospolitego ruszenia, wedle przeprowadzonych dochodzeń padł w czasie walk w Karpatach koło Lupkowa 21 marca 1915.

Gdy zatem można przyjąć, że istnieją warunki ustawowego stwierdzenia śmierci w myśl § 24 i 277 ust. cyw. i § 7 ustawy z 16 lutego 1883 Nr. 20 Dz. p. p., zarządza się na wniosek Mikołaja Błahuty postępowanie, celem uznania wymienionej osoby za zmarłą, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi.

Piotra Błahutę wzywa się, aby przed niżej wymienionym sądem stawił się, lub w inny sposób uwiadomił o swem życiu. Po dniu 20 lutego 1920 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sąd okręgowy, Oddział V.
Przemyśl, 15 listopada 1919. (6537 3-3)

T. 140/19 (3). Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Wojciech Blok urodzony 18 lutego 1882 w Tuczeupach, zamieszkały w Muninie, powołany podczas ogólnej mobilizacji 1914 roku do 17 pułku obrony krajowej w Rzeszowie. Wedle przeprowadzonych dochodzeń w roku 1915 brał udział w walkach w Karpatach i tam miał zginąć.

Gdy zatem można przyjąć, że istnieją warunki ustawowego stwierdzenia śmierci w myśl § 24 i 277 ustawy cyw. i § 1 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 D. p. p., zarządza się na prośbę Katarzyny Blok postępowanie, celem uznania wymienionej osoby za zmarłą a zarazem ogłasza się wezwanie, aby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi, albo p. dr. Stanisławowi Milcowi, adwokatowi w Jarosławiu, którego ustanawia się kuratorem i obrońcą wężła małżeńskiego.

Wojciecha Błoka wzywa się, aby stawił się przed podpisanym sądem, lub w inny sposób dał znać o swem życiu. Po dniu 20 maja 1920 r. sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sąd okręgowy, Oddział V.
Przemyśl, 13 listopada 1919. (6538 3-3)

DONIESIENIA PRYWATNE.

Ogłoszenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że skutkiem rozporządzenia Ministerstwa spraw wojskowych Nr. 8360, 82 Ad. Bud. z dnia 21 października 1919 grunta, budynki i inne objekty należące do dawnej twierdzy Przemyśla a znajdujące się w Przemyślu i sąsiednich gminach zostaną sprzedane o ile nie są potrzebne Zarządowi wojskowemu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wykazy gruntów tych, ich obszar, oraz plany sytuacyjne mogą być przeglądane w Zarządzie Budownictwa wojskowego w Przemyślu, ul. Mickiewicza 1. 46, codziennie od godziny 8 rano do 2 w południe, a to w czasie aż do końca stycznia 1920 r.

Reflektanci na kupno, a to tak gminy, obszary dworskie, stowarzyszenia, instytucje społeczne, gospodarstwa, lub przemysłowe, tudzież osoby prywatne z wykluczeniem celów spekulacyjnych podać mają swoje opiewane i ostemplowane oferty z dokładnym oznaczeniem przedmiotu kupna i podaniem ceny oferowanej oraz powodów dla których przyznania prawa pierwszeństwa w kupnie dla siebie żądają na ręce komisji dla likwidacji twierdzy Przemyśla w Przemyślu, ul. Mickiewicza 1: 46 najdalej do końca lutego 1920.

Później wniesione oferty nie będą uwzględnione.

Ewentualnie kupno, względnie sprzedaż, za twierdzone zostaną przez Ministerstwo spraw wojskowych i podane w swoim czasie do publicznej wiadomości.

Dowództwo Okręgu Generalnego.

Lwów, dnia 2 grudnia 1919 r.

Generał-porucznik
inż. Emil Gołogórski m. p.

Przewóz mebli
w miejscu, koleją
i drogą kołową.

Dowóz węgla i drzewa ze wszystkich składów oraz wywóz gruzu, śmiecia i t. p.

(skuteczniej najtaniej)

6335 3-4

Lwowski Zakład Przewozowy

PAWLIKOWICZ

Baczność na adres! ul. Chorążczyzna 1. 11 a. Baczność na adres!

Zastawy

Bizuteria, wyroby platynowe i złote, oraz srebra stołowe, przyjmuje do zastawy udzielając najwyższych zaliczek

Lwowski Akcyjny Zakład Zastawniczy

ul. Legionów 1. 3, I. piętro,
od godz. 10-1 i 3-5 po południu, w niedziele od
godz. 10-30-12. (982 71 83)

Ostrzeżenie!

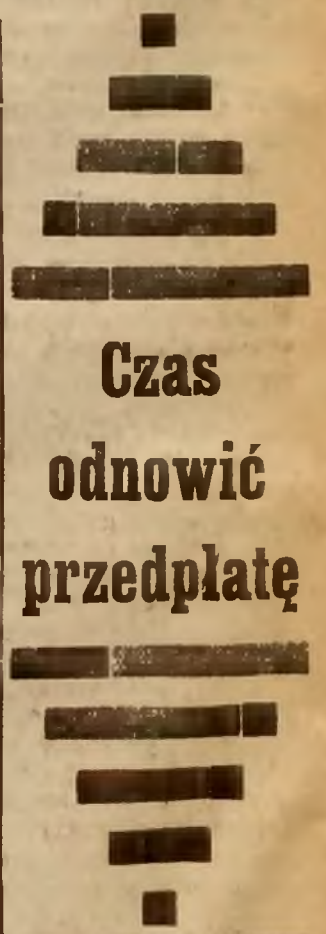
Jakób Gröbel, z Hanaczowa, powiat Przemyślany, otrzymał od brata swego S. Gröbel 312 Greenwich Street New-York zawiadomienie o przekazaniu mu czekiem 11.000 koron dnia 22 grudnia 1919 r., otrzymał powyższy list polecony otwarty w którym zamiast czeku znalazł się list po rucku napisany nie odnoszący się do adresata.

Uprasza się wszystkie Banki o niewypłacenie czeku wystawionego na nazwisko Jakób Gröbel i łaskawe zawiadomienie o tem powyższego.

Jakób Gröbel.

MARKI pocztowe do kolejeży, polskie, zagranic, esna, zbotry, zapasy kupuje, sprzedaje, zamienia pojedynczo i całemi kolejeżami
Eug. A. Szczerban
Lwów, ul. Kochanowskiego 1. 62/1
od 2-7 pp. (Pracownicy polecone z żądaniem
osob. na odpowiedź dotychczas smaczki).

6367 9-10

Czas
odnowić
przedpłatę

Aparaty fotogra-
ficzne wszystkich
systemów -
przyjmuje do naprawy
Bogumił Czotowski
Lwów, Franciszkańska 1. 7.

Towarzystwo agrarno-osadnicze

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
we Lwowie, ul. Halicka 21. I. p.

Upoważnione reskryptem Głównego Urzędu ziemskiego w Warszawie z dnia 4 listopada 1919 r. L. 9133, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r. (Dz. ust. Nr. 73/1919 poz. 428) obejmuje organizację obrotu ziemią w ramach i z tendencją ustawy agrarnej z dnia 10 lipca 1919 r., w którym to celu podejmuje wszelkie prace pośredniczące między właścicielami większych obszarów ziemskich mających zamiar dobra swe pozbyć a nabywcami i przeprowadza odnośne umowy, za wykonanie których obejmuje porękę, przyczem zaznacza się, że transakcje wykonywane przez Towarzystwo nie wymagają osobnego zezwolenia Rządu.

Towarzystwo rozpoczęło swą czynność we Lwowie przy ul. Halickiej l. 21, I. p.

Pojedyncze egzemplarze
„Gazety Lwowskiej“
nabywać można
w Ekspedycji „Gazety Lwowskiej“,
ul. Czarnieckiego
l. 12, parter.

Rodzynki sułtańskie,
wanilie borboska, orzechy tureckie i włoskie, szafran oryginalny i t. p. artykuły spożywcze poleca Składnica Spożywcza Stanisławy Ziemińskiej, ul. Fredry 9.

OBWIESZCZENIE.

Rada nadzorcza Towarzystwa dla orki parowej

Stow. zar. z ogr. por. we Lwowie

zaprasza niniejszem P. T. Członków na

II. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

które odbędzie się w niedzielę dnia 18 stycznia 1920 o godzinie 4 po południu w lokalnościach Galicyjskiego Banku Ludowego dla rolnictwa i handlu we Lwowie ul. Jagiellońska l. 5 i 7.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie Dyrekcji.
2. Wnioski Rady nadzorczej w sprawie podjęcia czynności Towarzystwa.
3. Wybór członków Rady nadzorczej.
4. Ewentualne wnioski.

Rada nadzorcza Towarzystwa dla orki parowej,

Stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką.

Prezes: **dr. Adam Gładzowski m. p.**

Franciszek bar. Heydel m. p.

„GÓRKA“

Towarzystwo Akcyjne Fabryki Cementu w Sierszy

przystępuje na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia i Rady zawiadowczej z dnia 20 grudnia 1919 do podwyższenia swego kapitału akcyjnego z 3,000.000 kor. na 4,000.000 koron t. j. o 1,000.000 kor. rozdzielone na 5.000 akcji.

Niepokryte dotychczas i. w. 600.000 kor., t. j. 2.000 akcji po 200 koron imiennej wartości wykłada się do

publicznej subskrypcji dla starych akcjonariuszy

korzystających z przysługującego im prawa poboru

1 akcji nowej na 5 starych

i ustanawia się cenę emisyjną po 600 K za akcję.

Przy zgłoszeniu należy uiścić gotówką całą cenę subskrypcyjną wraz z 5 proc. odsetkami do imiennej wartości akcji za czas od 1 stycznia 1920 do dnia wpłaty. Prawo poboru musi być wykonane przez dotychczasowych akcjonariuszy do dnia 20 stycznia 1920 pod rygorem utraty tegoż prawa.

Nowe akcje uczestniczyć będą w wynikach Towarzystwa akcyjnego od 1 stycznia 1920.

Wydanie nowych akcji nastąpi za zwrotem potwierdzenia na złożoną wpłatę gotówkową.

Zgłoszenia i wpłaty przyjmują do dnia 20 stycznia 1920: Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie, oraz filie w Krakowie, Drohobyczu, Sosnowcu, Krośnie, Rzeszowie i Eksp. zytury w Borysławiu, Stryju i Dąbrowie Górnicej 2.

Rozpisanie wyborów do Rady giełdowej i Kollegium Sądu rozjemczego, oraz oznaczenie terminu reklamacyjnego.

Obwieszczenie Rady giełdowej.

Na mocy upoważnienia Rady giełdowej z dnia 24 listopada 1919, Prezydium Rady giełdowej podaje do wiadomości, że wybory 16 członków Rady giełdowej, których na 2 lata się wybiera, oraz 24 członków Kollegium Sądu rozjemczego, których na jeden rok się wybiera, odbędą się dnia 31 stycznia 1920 od godziny 11:30 do 12:30 po południu w sali obrad Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, przy ul. Akademickiej 17, I. p.

Termin reklamacyjny przeciw listom wyborczym wynosi dni 14 i upływa z dniem 15 stycznia 1920.

Listy wyborcze wykłada się w sekretaryacie Giełdy do wiadomości członków od dnia 2—15 stycznia 1920.

Reklamacje wystosować należy do Rady giełdowej i wnieść na ręce generalnego sekretarza dr. M. Panetha w biurze Sekretaryatu Giełdy zbożowej i towarowej we Lwowie, ul. Akademicka 17.

Lwów, dnia 24 listopada 1919.

Wiceprezydent:

Generalny sekretarz:

Dr. Lisowiecki, w. r.

Dr. M. Paneth, w. r.

XVII. B. Departament Magistratu.

LB. 4309

6638

Komunikat.

Zawiadamia się kucepów rejonowych i zarządy konsumów, że karty mączne oznaczone Nr. 8, na które sprzedawaną była mąka święteczna zwrócić należy w Departamencie XVII. B. Magistratu (ul. Piekarska l. 11 piętro I.) w następującym porządku:

w piątek, dnia 2 stycznia kucepy z I. dzielnicy,			
w sobotę, „ 3 „ „ „ II. „			
poniedziałek, „ 5 „ „ „ III. „			
w środę, „ 7 „ „ „ IV. „			
w czwartek, „ 8 „ „ „ V. „			
w piątek, „ 9 „ „ „ VI. „			
w sobotę, „ 10 „ „ „ konsumy.			

Jednocześnie należy przedłożyć dokładną deklarację co do ewentualnych pozostałych zapasów mąki, przyczem zaznacza się, że wszelkie nadużycia będą surowo karane.

Lwów, dnia 31 grudnia 1919.

Konkurs.

Zarząd Budownictwa Wojskowego Lwów reflektuje na dostawę następującego urządzenia biurowego i koszarowego:

biurek 20	ławek 304
stołów kancelaryjnych 44	półek ewentualnie pultów 35
szaf 96	wieszadł stoj. żelaznych 49
stolików noenych 200	stolików pod maszynę 19
krzesel 289	popielniczek 100.

Oferty wnosić do Zarządu Budownictwa Wojskowego, Lwów, Fredry 2 I. p. do dnia 8 stycznia 1920 roku (osmego stycznia). Firma, której oferta zostanie przyjęta, złoży „wadium“ w wysokości 10 proc. oferowanej sumy celem zabezpieczenia dostawy.

Naczelnik Zarządu

w z. inż. Sawczyk m. p.

6620 2—2

Zarząd Budownictwa Wojskowego reflektuje na dostawę większej ilości następujących przedmiotów:

noży kuchennych większych,
wideliców kuchennych większych,
miednic,
szaflików drewnianych,
miotł brzoźowych, ryżowych,
chochel wielkich,
umywalni drewnianych i żel. pojedynczych,
talerzy głębokich blaszanych,
talerzy płytkich blaszanych,
lamp naftowych stojących,
lamp naftowych małych,
rondli 4—8—10 l.,
garneków 4—8—10—15 l.,
wiader blaszanych pocynkowanych.

Oferty ostemplowane („Kor“) i opieczętowane wnosić do Zarządu Budown. Wojsk., Lwów, Fredry 2 III p. z terminem do 30 grudnia b. r. Firma, której oferta zostanie przyjęta, złoży „wadium“ w celu zabezpieczenia dostawy (w wysokości 10 proc. od oferowanej sumy).

Naczelnik Zarządu: w z. inż. Sawczyk m. p.

XVII. B. Departament Magistratu.

L 4369

6637

Komunikat.

Magistrat podaje do wiadomości, że mieszkańcy mogą nabywać naftę w odnośnych sklepach rejonowych w racyi po 2 litry na gospodarstwo pozbawione światła elektrycznego za odcięciem 2 drugiego kuponu karty naftowej mieszkaniowej w racyi po 1 litrze na 2 kupon karty naftowej na klatkę schodową, wreszcie w racyi po 4 litry na 6 odcinek karty naftowej rękodzielniczej.

Cena za 1 litr nafty wynosi 1 kor. 70 hal

PT. Kierownicy Zakładów i Instytucji mogą zgłosić się po orzekasy naftowe w piątek, dnia 2 stycznia w XVII. B. Departamencie Magistratu ul. Piekarska l. 11 piętro II. w godzinach między 9 a 1 przed południem.

Lwów, dnia 31 grudnia 1919.

Kminek holenderski, pieprz czarny, pieprz angielski, liście bobkowe, kolendra, goździki, imbir, paprykę słodką, majeranek, kwiat muskatulowy, gałki muskatulowe i t. p. artykuły poleca Składnica Spożywcza Stanisławy Ziemińskiej, Fredry 9.

